

Talsu Novada Ziņas

Talsu novada pašvaldības informatīvais izdevums Nr. 16

2014. gada 1. septembris

„Talsu draugu dienas” - iespēja iziet no ierastā

Augusta vidus Talsos pagāja Lejres (Dānija) dienu izjūtās, aicinot tās baudīt ne tikai Talsu novada iedzīvotājus un viesus, bet arī piecu ārvalstu delegāciju pārstāvjus no Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Turcijas un Dānijas. No krāšņiem Dzelzs laikmeta uzvedumiem, tradīcijās balstītajām amatnieku prasmēm līdz mūzikla deju grupas priekšnesumiem un senioru līnijdejam, pa vidu vēl iejūkot raibajā Dižmāras tirgus *burkānošanā* – tā šogad aizvadīts 15. un 16. augusts.

„Talsu draugu diena” sākās ar radošajām meistardarbnīcām visiem interesentiem 15. augustā pie Talsu novada muzeja. Kamēr bērni un jaunieši pārbaudīja iemaņas šaušanā ar loku, tikmēr ārvalstu delegāciju, Talsu novada domes vadības un Talsu Komersantu kluba pārstāvji ar Lejres uzņēmējdarbības speciālistu Tomasu Hordamu pārrunāja uzņēmējdarbības raksturīgākās iezīmes Lejrē. Tā bija iespēja uzzināt ko vairāk par Lejres spilgtākajiem vietējiem uzņēmumiem, kā arī par vispārējo atbalsta sniegšanas mehānismu. Uz tikšanos par uzņēmējdarbības jautājumiem bija ieradies arī Dānijas vēstnieks Latvijā Pers Karlsens.

„Lai nākotne apmirdz Talsu saules un draudzības staros! Dižmāras tirgus kā kultūras pasākums, Dižmāras tirgus kā izrādīšanās un izrāde paliek nemainīga Talsu novada vērtība,” 15. augusta oficiālajā pieņemšanā, viesus uzrunājot, atklāja Talsu novada domes priekšsēdētājs Aivars Lācarus.

Talsu novads svētkos saņēma sveicienus no Tukuma, Saldus, Kuldīgas un Dobeles novada, un no ārvalstu delegāciju pārstāvjiem. To starp ārvalstu draudzību apliecināja Glostrupas (Dānija) amatiertheātris un viesi no Utajarvi pašvaldība (Somija). „Turpmāk Talsu novads plāno attīstīt sadarbību arī ar Gruziju un Moldovu. Tomēr šis gads paliks atmiņā kā dāņu gads – pie mums viesojas gan Lejres, gan Glostrupas

„Prindsens Hverving” vēsturiskais uzvedums ar zirgiem un bruņinieku cīņām

Draudzības koku Pastendes parkā kopīgi iestādīja Lejres komūnas mēra kundze Mete Tuborga un Talsu novada domes priekšsēdētājs Aivars Lācarus

draugi. Pricējos, ka draudzība ar Glostrupas amatiertheātri saglabājas un attīstās,” uzsvēra A. Lācarus.

Svinīgās pieņemšanas laikā tika sumināti arī Pasauls kora olimpiādes zelta un sudraba diplomu ieguvēji no Talsu novada - sieviešu kori „Vaiva” un „Balgale” un vīru vokālais ansamblis „Stende”.

Ar stilizētu gājienu, skatot dāņu pūtēju orķestra spēlei, nokļūstot līdz Talsu tautas namam, varēja notikt Lejres dienu atklāšana, spilgtākās aktivitātes gan pietaupt 16. augusta ritam.

Talsu tautas namā tika atklāta arī dāņu mākslinieku „ArtGroup6” izstāde, viņu darbus varēja vērot arī pilsētā. Talsu ezera promenādi rotāja īpaši apgleznoti lietussargi, bet Pilskalna pakājē joprojām redzams vides mākslas objekts „Bura”.

(Turpinājums 5. lpp)

„Vikingu sapnis Vilkmuižas ezerā” – Lejres mākslas skolas un Talsu mākslas skolas audzēkņi un skeitparka aktīvākie lietotāji apgleznoja stilizētu sienu, ko pasniedza pilsētai kā dāvanu

Delegācija no Lietuvas pilsētas Priēni → bija patiesi gandarīti par gūtajiem iespaidiem „Talsu draugu dienu” laikā

Aktuālais novadā

No 25. augusta līdz 5. oktobrim notiek novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, teritorijas plānojuma redakcijas un Vides pārskata projekta publiskā apspriešana.

5. lpp

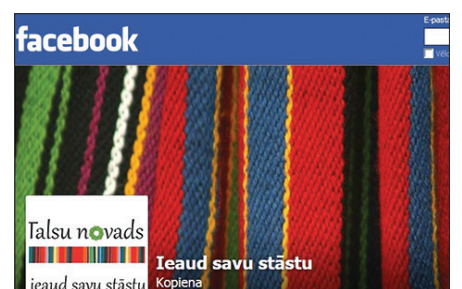
No 1. septembra Talsu novada izglītības pārvaldes vadītāja amatu ieņem līdzšinējais Talsu pamatskolas direktors Uldis Katlavs.

2. lpp

Ekspluatācijā nodots atjaunotais gājēju ceļš, kas ved pa Ozolu ielas brauktuves kreiso malu un savieno Stendes un 1905. gada ielu.

4. lpp

Ja esi sociālās saziņas portāla Facebook.com lietotājs, aicinām pievienoties kopienai „Ieaud savu stāstu Talsu novadā!”

10. lpp

„Par efektivitātes uzlabošanu jādome jebkurā gadījumā”

1. septembris Talsu novadā izglītības jomā iezīmējas ne tikai ar jaunā 2014./2015. mācību gada sākšanos, bet arī ar izmaiņām Talsu novada izglītības pārvaldes darbā. 28. augusta domes sēdē par izglītības pārvaldes vadītāju domes deputāti apstiprināja līdzšinējo Talsu pamatskolas direktoru Uldi Katlapu.

„Pats pirmais un svarīgākais darbs izglītības pārvaldes vadītāja amatā ir pēc iespējas labāk uzsākt mācību gadu visās izglītības pārvaldes pārziņā esošajās novada iestādēs. Palīdzot jānodrošina, lai būtu pēc iespējas mazāk aizķeršanās.

Situācija vispārīgāko skolās lielākoties man ir skaidra, visu šo laiku esmu strādājis izglītības jomā, tādēļ priekšstats ir radies. Tāpat piedalījos vispārīgāko skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu pieņemšanā.”

Vai skolas jaunajam mācību gadam ir gatavas?

„Mācību iestādes tam ir gatavojušas, cik vien tas ir bijis iespē-

Visiem skolēniem, vecākiem, skolotājiem un izglītības iestāžu darbiniekiem novēlu saglabāt sevi to enerģijas dzirksti, kas ikvienā mājā mācību gada sākumā! Lai piepildās ieceres, cerības un apņemšanās!

jams. Daudz ir darīts gan saimniecisko, gan pedagoģisko jautājumu risināšanā.”

Aizvien vairāk arī Talsu novadā sāk runāt par piedāvātā mācību procesa kvalitāti. Kā šo situāciju plānojat risināt?

„Ikvienā skolā ir labi un profesionāli augstvērtīgi skolotāji, ar kuriem skolēni vēlas strādāt. Tomēr tāpat ikvienā izglītības iestādē ir arī kādi vājie punkti, kas, domājot par mācību procesa kvalitāti, nereti nospēlē lielu lomu.

Mācību iestāžu kvalitātes redzamā puse ir audzēkņu sasniegtie rezultāti, piemēram, eksāmenu vērtējumi vai dalība mācību olimpiādēs, bet neredzams paliek ieguldījums ikdienas darbā. Nereti skolām, kam nav paši augstākie rādītāji sasniegumos mācībās, ir bijis jāstrādā, piemēram, ar skolēniem, kuriem ne tik labi sokas mācībās, tādēļ tas nav viennozīmīgs rādītājs.

Bieži ir situācijas, kad vecāki viedokli par skolas izglītības kvalitāti veido no pašu gūtās pier-

dzes – paši tajā mācījušies, bet nezina, ka līdz šim notikušas būtiskas izmaiņas. Arī Talsu novadā ir atsevišķas skolas, kur mācību darba kvalitāte ir uzlabojusies. Protams, ne vienmēr šie uzlabojumi ir redzami īsā laika periodā, jo arī atsevišķi stereotipi radušies vairāku gadu garumā.”

Vai domājat par skolu tīkla optimizēšanu?

„Par efektivitātes uzlabošanu jādome jebkurā gadījumā, tas attiecas ne tikai uz izglītības, bet arī uz transporta jomu un pašvaldības darbu kopumā – tai jābūt pamata misijai. Tomēr tas nebūt nenozīmē, ka optimizēšana ir mācību iestāžu

slēgšana. Ir jāpanāk, lai pakalpojuma nodrošinātājs un tā saņēmējs, šajā gadījumā mācību iestāde un skolēni, un viņu vecāki, būtu pēc iespējas apmierinātāki ar pieejamo. Par šīm lietām domāšu, bet jāsprot, ka optimizēšana un efektīvizēšana ne vienmēr ir negatīva.”

Kļūt par izglītības pārvaldes vadītāju – tas bija liels izaicinājums?

„Tas bija pārsteiguma izaicinājums, par ko nebiju domājis un kas nebija plānots. Tā kā allaž esmu strādājis izglītības jomā, tad labprāt šo izaicinājumu pieņēmu.”

Inita Fedko

Skolēnu skaits 2014./2015. mācību gadā Talsu novadā:

- * No 1. līdz 4. klasei – 1169;
- * No 5. līdz 9. klasei – 1451;
- * No 10. līdz 12. klasei – 505;
- * Kopā – 3137.

* No 2013. gada 1. septembra līdz 2014. gada 22. augustam skolēnu skaits samazinājies par 69 audzēkņiem.

Talsu novada izglītības pārvaldes sniegtā informācija līdz 22. augustam.

Vandzenes pamatskolai jauna direktore

14. augusta Talsu novada domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu no 18. augusta par Vandzenes pamatskolas direktori apstiprināt Janu Jaņpēteri. Kā vienu no galvenajām prioritātēm viņa uzsvēra komunikācijas stiprināšanu dažādos līmeņos un darbu saliedētā kolektīvā.

„Man ir 25 gadu darba pieredze sākumskolas skolotājas amatā, bet jau no janvāra Vandzenes pamatskolā strādāju par direktores vietnieci audzināšanas darbā. Esmu pieņēmusi šo izaicinājumu un vēlos ko paveikt skolas labā” sacīja J. Jaņpētere. Viņa atklāja, ka pretendēt uz di-

rektora amata vietu nebūt nebija viegls lēmums, tomēr iedrošinājums bija Vandzenes pamatskolas kolēģu un vietējo iedzīvotāju atbalsts.

Par vienu no prioritārajiem darbiem J. Jaņpētere uzskata skolas prestiža celšanu – tam jābūt visa kolektīva mērķim, kas jārealizē kopīgiem spēkiem. „Spēks ir komandā, bet, lai komanda labi darbotos, skolā jāvalda draudzīgai un atbalstošai attieksmei visos līmeņos. Mums ir bijusi sadarbība ar vecākiem, bet gribu to stiprināt, lai viņi aktīvi piedalītos skolas dzīvē. Tāpat vēlos uzlabot sadarbību ar pašvaldību”, atklāja J. Jaņ-

pētere, uzsverot, ka nepieciešams pilnveidot komunikāciju – arī skolotājiem regulāri jāskaidro audzēkņiem savas rīcības pamatjums. Savukārt viena no praktiskās dzīves nepieciešamībām ir piemērota direktora vietnieka saimnieciskajā darbā atrašana.

Patlaban Vandzenes pamatskolā mācās nedaudz vairāk par 80 audzēkņiem. Jaunā mācību iestādes direktore norāda, ka patlaban svarīgi ir vismaz noturēt esošo bērnu skaitu, ja ne palielināt. „Mums nepieciešams kāds jauns, enerģisks un atraktīvs cilvēks, kas aizrautu skolēnus ar savu personību un ie-

dvesmotu ar saviem darbiem. Manuprāt, Vandzenes pamatskola nākotnē varētu kļūt par jauku lauku skolu, kas aprīkota ar modernām tehnoloģijām un kur valda ģimeniska atmosfēra. Tieši mazajiem bērniem nelielas skolas vide ir nepieciešama – šeit viņi saņem iedrošinājumu un pamudinājumu sevi aizvien vairāk attīstīt”, teica J. Jaņpētere, norādot, ka nepieciešams daudz strādāt pie pedagogu un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanas.

Pagaidām Talsu novadā vakanta vēl ir Sabiles vidusskolas direktora

amata vieta, bet pagaidām šos pienākumus veic Rudīte Blāze.

Teksts un foto: Inita Fedko

Skolēnu autobusi kursēs kā līdz šim

20. augusta Talsu novada pašvaldības izglītības, kultūras un sporta komitejas sēdē tika skatīts jautājums par jaunā mācību gada skolēnu autobusu maršrutiem. Lai arī ilgtermiņā ir gaidāmas pārmaiņas, tomēr, uzsākot skolas gaitas, audzēkņi izglītības iestādēs tiks nogādāti, kā ierasts. Tā kā Sabiles vidusskola šajā gadā vairs neuzņem audzēkņus 0. klasē, tad Talsu novada skolēnu autotransports, palielinot maršruta garumu, jauniešus nogādās attiecīgajās novada mācību iestādēs.

Salīdzinot ar pagājušo mācību gadu, 1. septembrī būtiskas izmaiņas skolēnu pārvadājumu maršrutos nav gaidāmas. Joprojām uz Talsu novada mācību iestādēm tiks nogādāti pirmsskolas izglītības iestāžu, pamatskolu un arī vidusskolu audzēkņi, kopumā auto-

busiem kursējot 12 atšķirīgos maršrutos. Tāpat kā iepriekš, arī 2014./2015. mācību gadā sabiedriskais transporta pakalpojumu sniedzējs a/s „Talsu autotransports” nodrošinās skolēnu kustību Īves un Valdgales pagasta maršrutā. Lai arī Talsu novada pašvaldība ir saņēmusi piedāvājumu no privātā pakalpojumu sniedzēja atsevišķos maršrutu posmos izmantot tā transporta tīklu, tomēr, izvērtējot situāciju ilgtermiņā, tika secināts, ka tas neuzlabotu skolēnu pārvadājumu sistēmu novadā kopumā.

„Pārvadājumu struktūra ir dažāda - skolēnu plūsma ir mainīga, jo vecāki īsteno savas tiesības un izvēlas atšķirīgas mācību iestādes. Saņēmām a/s „Talsu autotransports” iesniegumu, kurā teikts, ka vairāki skolēnu autotransporta maršruti vietām piekļaujas sa-

biedriskā transporta maršrutiem. Tomēr tas attiecas tikai uz atsevišķiem skolēnu pārvadājumu maršrutu posmiem. Skolēnu pārvadājumu maršruti ietver arī tās pagastu teritorijas, kur sabiedriskā transporta kustība nepastāv. Piemēram, sabiedriskā transporta maršruts uz Kūļciemam, kas kursē ar skolēnu transportu līdzīgos laikos, nebrauc ne uz Garleni, ne Oktes pienotavu, kur arī dzīvo skolēni. Ja maršruta „Stende – Lībagi” kopējais garums ir 87 km, tad posms „Stende – Talsi”, ko piedāvā veikt a/s „Talsu autotransports”, ir tikai 12 kilometrus garš. Tādā gadījumā pašvaldībai būs jānodrošina šo skolēnu nokļūšana līdz sabiedriskā autotransporta pieturai, bet tas pašvaldībai nav finansiāli izdevīgi – brauciens būs jāapmaksā un arī tehniskais aprīkojums jāuztur”, situāciju skaidro-

ja Talsu novada pašvaldības komunālās nodaļas vadītāja vietnieks Uldis Ezerģals. Viņš uzsvēra, ka svarīga ir ne tikai skolēnu nokļūšana līdz mācību iestādei, bet arī maksimāla bērnu un jauniešu drošības garantēšana. To pašvaldības transports īsteno, skolēnus nogādājot tieši līdz mācību iestādei.

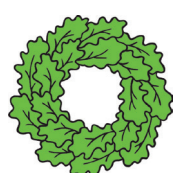
Ilgtermiņā plānojot skolēnu pārvadājumu maršrutus, svarīgi atrisināt jautājumu par bērnu pārāk agru nogādāšanu mācību iestādē. Piemēram, kā uzsvēra Talsu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sandra Pētersone, Strazdi no Virbu pamatskolas šķir tikai četri kilometri, bet bērni uz skolu izbrauc jau 7.15. Šāda situācija radusies, jo ne visi vecāki saviem bērniem izvēlas tuvāko mācību iestādi, bet gan sūta tos izglītoties uz Talsu pilsētā esošajām skolām. Viens no iespējama-

jiem risinājumiem ir Talsu pilsētas mācību iestāžu darba laika maiņa, stundu sākumu organizējot 9.00, tādējādi bērni iegūtu 30 minūtes vairāk laika miegam un atpūtai. Tomēr, kā norādīja izglītības jomas pārstāvji, šis jautājums jāskata kopumā ar interešu izglītības nodarbību grafiku.

Lai arī Talsu novada domes deputāti vienojās skolēnu autotransportu no 1. septembra organizēt jau esošajā kārtībā, tomēr jau tuvākajā laikā tiks sākts darbs pie jaunas koncepcijas izstrādes. Tas nepieciešams, lai skolēnu pārvadājumu sistēmu novadā stingrāk reglamentētu, tādējādi to uzlabojot, un skatītu kontekstā ar izglītības kvalitāti novada mācību iestādēs.

Maršrutus un kursēšanas laikus skatīt www.talsi.lv.

Inita Fedko

Talsu novada pašvaldības informatīvais izdevums „Talsu Novada Ziņas” Nr. 16 (84) Iznāk divas reizes mēnesī. Tirāža 13 550. Bezmaksas. Redaktore Marta Bumbiera, tālr.63232115, e-pasts: info@talsi.lv Iespiests: „Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Mūkusalas iela 15a, Rīga, LV-1004 Izplatīšanu veic: VAS „Latvijas Pasts”, reģ. apliecības Nr.000702741 Izdevuma elektroniskā versija un citas novada aktualitātes www.talsi.lv

Jautājiet – mēs atbildēsim!

Izmantojiet iespēju un saņemiet atbildes uz sev svarīgiem jautājumiem, kas saistīti ar pašvaldības darbu! Sūtiet jautājumus: - elektroniski: info@talsi.lv - pa pastu: Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads, LV-3201, ar norādi „Talsu Novada Ziņas”

Talsos atjaunoti ielu horizontālie apzīmējumi

Talsos, lai uzlabotu ceļu satiksmes drošību, pilnībā atjaunoti ielu horizontālie apzīmējumi. Citviet pilsētā braucamās daļas baltās ass līnijas bija tiktāl nodilušas, ka nebija saprotams, vai tās ir pārtrauktas vai ne.

Pēc jaunā krāsojuma uzklāšanas daži autobraucēji bija neizpratnē, jo vairs nevarēja novietot savus transporta līdzekļus, kur pierasts – gan pie ziedu veikala „Īriss”, gan uz Lielās ielas pirms krustojuma ar Zvaigžņu ielu, gan citur. Šajos ielu posmos tika atjaunota nepārtrauktā ass līnija un tās darbības zonā apstāties vai stāvēt nedrīkst.

Ielu marķējumu nosaka Latvijas Valsts standarts, nevis pašvaldība vai kāda cita iestāde. Turklāt standarta prasību ievērošana atvieglo un padara drošāku jau minēto krustojumu izbaukšanu. Piemēram, ja kāds auto ir novietots uz Jaunās ielas atļauto piecu metru attālumā no krustojuma blakus ziedu veikalam „Īriss”, tad, citam auto nogriežoties pa labi uz Stacijas ielu, redzamība būs ierobežota. Arī uz Lielās ielas labajā pusē novietotas automašīnas pirms krustojuma ar Zvaigžņu ielu var būtiski apgrūtināt kreisā pagrieziena veikšanu kādai garākai vai plātākai automašīnai. Lai novērstu domstarpības, 27. augustā tika sasaukta pasažieru pārvadājumu un ceļu apsaimniekošanas komisija, kas apstiprināja krāsojuma atbilstību likuma normām.

Tāpat Talsu novada pašvaldība turpina meklēt labākos risinājumus grantēto ielu segumu uzlabošanai, lai pilsētā samazinātu gaisa piesārņojumu, kas rodas no grants segumu putēšanas. Vienkāršākais veids būtu uzklāt asfaltbetona segumu, bet tas ir ļoti dārgi un ar esošā budžeta līdzekļiem neiespējami. Pirmais pilotprojekts, kur ar pret-

putekļu materiālu tika apstrādāta 9. maija ielas virsma, apmierināja gan iedzīvotājus, gan pašvaldību. Tomēr tam ir būtisks trūkums – salīdzinoši īss kalpošanas laiks, jo tas katru gadu jāatjauno.

Sekojošajā jaunākajām ceļu būves tendencēm, Talsu pilsētā tiek veikts vēl viens pilotprojekts – grantētās ielas virsmas pārklāšana ar dubultu šķembu segu, starp abām kārtām kā saistvielu ieklājot bitumena emulsiju. Šādi melnie segumi ir ilgtermiņa un labi kalpo pat pie lielas ceļa noslodzes. Jau uzsākta grants pievešana un līdzināšana Rūpniecības ielā, vēl jāsakārto grāvju sistēma, lai lietusedeņi nebojātu ceļa klājumu. Pilotprojekta pirmajā kārtā iekļauta arī daļa no Nomas ielas, kur šobrīd tiek līmeņotas kanalizācijas akas. Ja būs labvēlīgi laika apstākļi, tad darbus ceram pabeigt tuvāko divu nedēļu laikā.

Plānojot turpmākos darbus, Talsu novada pašvaldības komunālā nodaļa ir apsekojusi un izvērtējusi visu Talsu pilsētas grantēto ielu auto un gājēju slodzes intensitāti. Ja laika apstākļi ļaus, tad šogad ar melno segumu tiks noklāta Arāju un Censoņu ielas neasfaltētā daļa. Īpaši jāatzīmē Censoņu iela, kuras segums ir būtisks skolas laikā, lai atslogotu Gaismas ielu un uzlabotu gājēju drošību Talsu pamatskolas kvartālā. Aicinu šeit nepieņemt pilsētas grantēto ielu kvartālu iedzīvotājus lieki neuztraukties, jo noteikti pienāks arī šo ielu kārtā. Ielu segumu kvalitātes uzlabošana ir viena no galvenajām prioritātēm Talsu novada pašvaldības darbā – ceram daudz sakārtot jau tuvākajā nākotnē!

Aldis Āboliņš,
Komunālās nodaļas vadītājs

foto: Marta Bumbiera

Tālredzīgs solis – investēt drošības jomas tehnoloģiskajā attīstībā

14. augustā Talsos oficiālā vizītē ieradās iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis, lai ar Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkņa un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas vadību un darbiniekiem pārrunātu šo jomu aktuālākos jautājumus. Vizītes noslēgumā iekšlietu ministrs apmeklēja arī Talsu novada pašvaldību, kur tikās ar Talsu novada domes priekšsēdētāju Aivaru Lācaru un pašvaldības izpilddirektoru Aldi Vilsonu.

„Tā bija ļoti noderīga tikšanās ar VP un VUGD darbiniekiem, kur pārrunājām praktiskas lietas, piemēram, par Valsts un pašvaldības policijas sadarbību un par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu kopumā,” vizītes mērķi skaidroja R. Kozlovskis.

Ar iekšlietu ministrijas pārraudzībā esošo dienestu vadību un darbiniekiem pārrunāti arī atalgojuma un sociālo garantiju jautājumi. „Manuprāt, izdevās izrunāt līdz šim neskaidro par izdienas pensiju modeli – šajā jomā ir pieņemta virkne konceptuālu dokumentu. Dažviet uzklāsim sūdzības par priekšniecību, par līdz galam neizdarītiem darbiem, tāpat skārām darba organizācijas jautājumus un sadarbību ar pašvaldības policiju, ko darbinieki raksturoja kā labu,” sacīja R. Kozlovskis.

Ar VUGD strādājošajiem tika diskutēts par dienesta tehnisko nodrošinājumu, jo, kā uzsvēra iekšlietu ministrs, to darba apstākļi nereti neatbilst pat elementārākajām 21. gadsimta prasībām. „VUGD Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļa joprojām tiek apsildīta ar lokālo malkas apkuri – ceru, ka izdosies kopā ar pašvaldību īstenot projektu, kad gan Talsu pamatskola, gan VUGD tiks pieslēgti pilsētas centrālajai apkurei. Tas būtu ļoti nozīmīgs solis, jo līdz šim VUGD darbinieki paši arī skaldījuši malku – uzskatu, ka tas nav viņu pienākums,” teica iekšlietu ministrs R. Kozlovskis.

Savukārt ar Talsu novada pašvaldības vadību pārrunāti jautājumi par sadarbības attīstīšanu sabiedriskās kārtības nodrošināšanas jomā – jau drīzumā novada teritorijā plānotas kopīgas Valsts un pašvaldības policijas darbinieku patruļas.

Ministrs atbalstīja arī Talsu novada pašvaldības rīcību, investējot drošības jomas tehnoloģiskajā attīstībā, iegādājoties un uz-

stādot videonovērošanas kameras. „Ir skaidrs, ka tehnoloģijas attīstās un tās pilnveido, palielinot arī darbinieku objektivitāti, ir racionāli pareizi,” bilda R. Kozlovskis.

Talsu novada pašvaldības izpilddirektors Aldis Vilsons informēja, ka ar iekšlietu ministriju tiks pārrunāta turpmākā videonovērošanas kameru izvietošanas koncepcija novada pilsētās: Talsos, Valdemārpilī, Sabilē un Stendē. Patlaban vēl pašvaldībā tiek veikts jau esošo videonovērošanas kameru audits, tādējādi izzinot, ko nepieciešams mainīt un uzlabot pašreizējā situācijā.

Cilvēku resursu trūkums Valsts policijā – tā ir viena no problēmām iekšlietu jomā. Ministrs Rihards Kozlovskis uzsvēra, ka risinājums rodams, pieņemot Valsts policijas attīstības koncepciju. Tās viens no svarīgākajiem punktiem ir VP un VUGD darbinieku atalgojuma jautājums.

„Kopš 2012. gada lēnām izdevies situāciju stabilizēt. 2011. gadā no Valsts policijas kopumā valstī starp atvaļinātiem un vietā pieņemtiem darbiniekiem veidojās 275 cilvēku starpība – tas nozīmēja, ka policistu skaits samazinājās par 275. Tagad starpība ir sarukusi līdz 75 cilvēkiem. Ja konceptuālie dokumenti tiks īstenoti, tad arī problēmām ar darbiniekiem vajadzētu samazināties. Tas, protams, nenotiks pusgada laikā. Ir svarīgi dienestā noturēt jau esošos darbiniekus, lai tie to nepamestu labāka atalgojuma un darba apstākļu dēļ. Tāpat ir jāpanāk, lai šo profesiju izvēlētos jaunieši. Tomēr arī šajā jautājumā ir manāms uzlabojums – Valsts policijas koledža uzrādījusi pretendentu skaitu pieaugumu – uz vienu vietu pretendē četri cilvēki. Pastāv vairāki faktori, kas neļauj jauniešiem apgūt policista amatu, piemēram, veselības stāvoklis un arī fiziskā sagatavotība. Tomēr situācija uzlabojas,” ir pārliecināts R. Kozlovskis.

Teksts un foto: Inita Fedko

Talsu novada pašvaldība piesakās saldētavu iegādei

Jau 12. augustā Talsu novada domes vadība sasauca civilās aizsardzības komisiju, lai pārrunātu jautājumus, kas skar Āfrikas cūku mēra izplatīšanos Latvijā. Tagad aizvadīta Talsu novada pašvaldības izpilddirektora Alda Vilsona tikšanās ar Latvijas Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecības virsmežzinīni Uldi Frīdenbergu un Ziemeļkurzemes virsmežniecības speciālistu Daini Blūmentālu, lai risinātu slimības ierobežošanai nepieciešamo dzesētavu iegādi un izvietošanu.

Lauku atbalsta dienestā (LAD) sākusies iesniegumu pieņemšana aktivitātei, kas paredz Āfrikas cūku mēra un klasiskā cūku mēra ierobežošanas pasākumu īstenošanu. Arī Talsu novada pašvaldība pieteiksies sal-

dētavu iegādei, kas paredzētas pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem medību tiesību lietotājiem medību produkcijas uzglabāšanai, kā arī Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) nodrošināšanai ar izmeklēšanai nepieciešamajiem paraugiem.

No 35 Talsu novada mednieku kolektīviem, kuru apmedijamās platības ir ne mazāk kā 1000 hektāru, tai skaitā ne mazāk kā 200 hektāru meža zemes, kas pieļauj meža cūku medības, 16 mednieku kolektīvi varētu nodrošināt iegādāto saldētavu izvietošanu – tiem ir atbilstošas medību mājas un pieeja nepieciešamajam trīs fāžu elektroenerģijas pieslēgumam.

Izvērtējot Talsu novada pilsētu un pagastu teritorijas, tika analizēts saimniecībā reģistrēto cūku skaits (Ģibuļu pagastā –

5858, Ārlavas pagastā – 836, bet Abavas pagastā – 435 reģistrētas cūkas), kā arī meža cūku populācija un kopējās apmedijamās platības. Ņemot vērā šos faktorus, saldētavas ar ietilpību no 10 līdz 12 vietām plānots izvietot 12 Talsu novada teritorijās: Īvē, Ģibuļos, Kūļciemā, Vandzenē, Lubē, Lībagos, Abavciemā, Laucienē, Balgalē, Valdgalē, Strazdē un Stendē.

Talsu novada pašvaldības izpilddirektors Aldis Vilsons informēja, ka saldētavu iegādei, lai tiktu aptverta visa Talsu novada teritorija, vajadzētu aptuveni 50 000 eiro lielu finansējumu. Patlaban jau ir nosūtīts pieteikums LAD, bet nākamajā nedēļā, kad tiks noskaidroti saldētavu iegādes un izvietošanas nosacījumi, plānota pašvaldības pārstāvju tikšanās ar PVD, Latvijas

Valsts meža dienestu un mednieku kolektīviem. Savukārt saņemot LAD apstiprinājumu, Talsu novada pašvaldība izsludinās iepirkumu konkursu dzesētavu iegādei, un Valsts meža dienests pārrunās precīzas saldētavu izvietošanas vietas ar mednieku kolektīviem.

Tāpat ir saktas sarunas par iespējamo Āfrikas cūku mēra skarto dzīvnieku dedzināšanas vietu ierīkošanu. Lai noskaidrotu iespējas, Talsu novada pašvaldība ir vērsusies pie sadzīves atkritumu poligona „Janvāri” un a/s „Latvijas Valsts meži” pārstāvjiem. Tāpat arī pilsētu un pagastu pārvaldnieki apzina iespējamās teritorijas un veic to saskaņošanu ar Valsts vides dienestu.

Inita Fedko

Atjauno gājēju ceļu Ozolu ielā

19. augustā Talsos ekspluatācijā nodots atjaunotais gājēju ceļš, kas ved pa Ozolu ielas brauktuves kreiso malu un savieno Stendes un 1905. gada ielu. Gājēju ceļš izbūvēts 485 metru garumā.

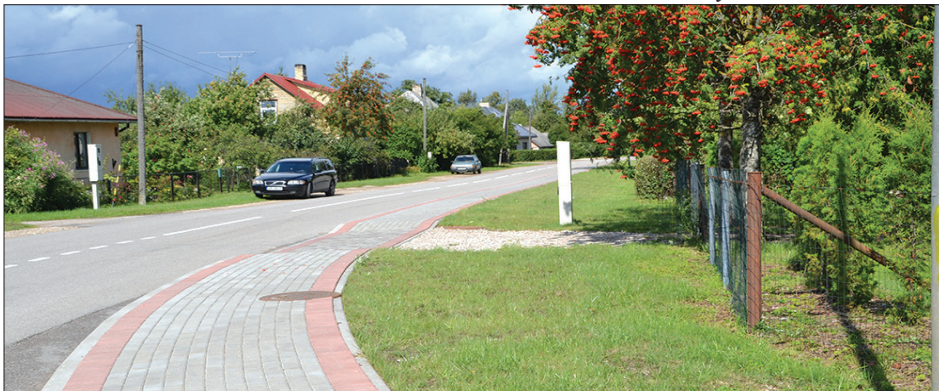
Lēmums par celiņa atjaunošanu pieņemts, domājot par vispārējās satiksmes un gājēju drošības vairošanu minētajā posmā. Tā kā Stendes ielā drīzumā durvis vērš arī SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” jaunā Talsu filiāle, drošības aspekti ir viens no būtiskākajiem. „Tāpat tur atrodas pietiekami daudz privātmāju, uz kurām iedzīvotāji mēro ceļu,” piebilda Talsu novada pašvaldības būvvaldes vadītājs Reinis Mārtinsons.

Minētā gājēju ceļa rekonstrukcija iesāk-

ta jau 2013. gadā, bet tā pabeigšana aizkavējusies, kā informēja būvinspektors Ēvalds Žaimunds, objektīvu iemeslu dēļ. Nebija skaidrības, kā tiks atrisināts jautājums par pievadceļiem pie jaunās slimnīcas ēkas. „Nebija zināms, kā tiks veidota iebrauktuve un kā būs iespējams abus ceļus savienot - iztrūka 15 metru garš posms,” teica būvinspektors, atklājot, ka tagad ne tikai būvniecības, bet arī apzaļumošanas darbi ir pabeigti. Būvdarbus veica SIA „Annete Plus”, tie izmaksāja 29 940,32 eiro.

Tāpat ir izsludināts iepirkumu konkurss par Stendes un Ozolu ielas apgaismojuma rekonstrukciju Talsos, tādējādi šo kvartālu sakārtojo pilnībā.

Inita Fedko, foto: Marta Bumbiera

Rekonstruē Pūņu ciema sporta laukumu

Projekts „Valdgales pagasta Pūņu ciema sporta laukuma rekonstrukcija” īstenots Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ietvaros.

Tika rekonstruēts 295,5 m garš skrejceļš apkārt sporta laukumam, futbola laukums 2400 m² platībā, tāllēkšanas bedre, izbūvēts celiņš 30 m² platībā ar asfaltbetona segumu, sprinta celiņš 115x4,5 m ar asfaltbetona segumu 517,5 m² platībā, uzstādīti astoņi soliņi, četras atkritumu urnas, kā arī iesēts zālājs 3704 m² platībā, arī sporta zālājs 2400 m².

Būvdarbus īstenoja SIA „Talce”, būvuzraudzību veica SIA „Andri SG”.

Rekonstruējot sporta laukumu Valdgales pagasta Pūņu ciemā, tiek veicinātas pagasta iedzīvotāju sportiskās aktivitātes, lietderīgi un aktīvi uzlabojot brīvā laika pavadīšanu. Kopējās izmaksas 51680,54 EUR – tehniskā projekta izstrāde, būvdarbi un būvuzraudzība. Projekta Nr.13-08-LL14-L413201-000020.

foto: Mārcis Tālbergs

Slikto laikapstākļu dēļ radušās vairākas pazeminājuma vietas sporta laukuma teritorijā, kas piepildījušas ar lietus ūdeņiem. Minētā iemesla dēļ tiks pagarināts projekta termiņš, tādēļ objekta pieņemšana ir atcelta līdz 2014. gada 17. oktobrim, līdz kuram arī novērsis konstatētos trūkumus.

Aija Svarinska, Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja

Uzsākta Mundigu ezera teritorijas labiekārtošana

No 14. jūlija Libagu pagasta teritorijā tiek īstenots projekts „Mundigu ezera teritorijas labiekārtošana” ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu.

Projekta mērķis ir labiekārtot Mundigu ezera teritoriju, nodrošināt drošu vides pieejamību visu paaudžu un teritorijas iedzīvotājiem, lai veicinātu veselīgu un fiziski aktīvu dzīvesveidu un atpūtu Libagu pagasta un Talsu novada iedzīvotājiem.

Projektā plāno paplašināt un sakārtot teritoriju pie Mundigu ezera 725 m² platībā, iztīrīt gan sauszemes teritoriju, kura pieguļ ezeram, gan ūdens zonu 5-8 m platā joslā, sakārtot pievadceļu. Pie labiekārtošanas darbiem ir plānots divu pārģērbšanās kabīņu, divu saulesargu, masīvkoka galda un piecu masīvkoka solu uzstādīšana. Projektā paredzēts izvietot trīs atkritumu urnas, uz-

stādīt trīs āra trenāžierus un vienu statīvu piecu velosipēdu novietošanai. Ņemot vērā arī bērnu vajadzības, projekta ietvaros tiks uzstādītas bērnu rotaļu ierīču komplekts „Rotaļu kuģis”. Projektā plāno izstrādāt tehnisko projektu, veikt topogrāfisko uzņēmīšanu, kas precizēti norādīs gan plānoto zemes darbu apjomu un izmaksas, gan pamatlīdzekļu uzstādīšanas vietas. Darbus paredzēts veikt līdz 2015. gada 1. maijam.

Kopējās izmaksas ir EUR 25615,70, PVN un publiskais finansējums EUR 17920,21 apmērā. Projekta Nr. 14-08-LL18-L413201-000006.

Aija Svarinska, Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja

Noslēdzies projekts „Ezeri nākotnei”

2014. gada 1. augustā noslēdzies projekts „Ezeri nākotnei”, kas tika uzsākts 2012. gada 2. aprīlī.

Projekta vadošais partneris ir Kurzemes Plānošanas reģions, bet projektā aktīvi darbojas vēl septiņi partneri no Latvijas (Kurzemes) – Liepājas pilsētas dome, Saldus, Durbes, Kuldīgas, Talsu, Mērsraga novadu pašvaldības, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs – un četri partneri no Lietuvas: Žemaitijas Nacionālais parks, Tītuvenis un Biržu Reģionālie parki, kā arī Klaipēdas Universitāte.

Projektā tika īstenoti trīs apakšmērķi:

1) Attīstīt pārvaldībā un aizsardzībā esošo ezeru infrastruktūru, lai novērstu iespējamus apdraudējumus un uzlabotu pieejamību pie tiem;

2) Nodrošināt pieredzes apmaiņu starp partneriem projektā iekļauto ezeru teritorijās, kā arī nodrošināt lēmumu pieņemējus ar faktisko informāciju un datiem par vides stāvokli ezeros un to baseinos pārrobežu teritorijās;

3) Veicināt sabiedrības iesaistišanu ezeru teritoriju apsaimniekošanā un aizsardzībā un izplatīt informāciju par projekta rezultātiem.

Latvijā līdz šim nav īstenoti daudz projektu, kas vērstu uzmanību uz ezeru apsaimniekošanas problēmām, piedāvājot konkrētus risinājumus pašvaldībām, iesaistot un izglītojot sabiedrību, aicinot ikvienu teritorijas iedzīvotāju uzņemties atbildību par ezeru vides izpēti, sakopšanu un uzturēšanu. Projekts sniedza palīdzību un savstarpēju pieredzi 12 dažādiem partneriem no Lietuvas un Latvijas, lai kopīgi rastu risinājumus dabas resursu aizsardzības un ilgtspējīgas ezeru apsaimniekošanas jautājumu risināšanā Kurzemē un Lietuvas pārrobežu teritorijā.

Projekta darbi iedalāmi trīs blokos:

1. Dabas aizsardzība un apsaimniekošana - infrastruktūras darbi;
2. Plānošana, izpēte un pieredzes apmaiņa;
3. Sabiedrības līdzdalība un informēšana.

Ieguvēji ir gan projektā iesaistītās pašvaldības, gan to iedzīvotāji. Talsu novada pašvaldībā projekta ietvaros tika izstrādāts tehniskais projekts Sasmakas ezera slūžu rekonstrukcijai. Izstrādātais tehniskais projekts pie ilgtermiņa plānošanas un finanšu piesaistes nodrošinās Valdemārpils pilsētas un Ārlavas pagasta teritorijas, kā arī Sasmakas ezera drošības pasākumus.

Izstrādāts dabas aizsardzības plāns dabas parkam „Talsu pauguraine” (2014-2020). Dabas parka teritorijā ir saskaņotas dabas aizsardzības, zemes īpašnieku un teritorijas apmeklētāju intereses, saglabāta teritorijai raksturīgā ainavu struktūra, vizuālā vērtība un ekoloģiskie procesi, nodrošinot bioloģiski vērtīgāko platību un dzīvotņu pastāvēšanu vienlaikus ar teritorijas sociālekonomisko attīstību. Dabas parka teritorijā nodrošināts labvēlīgs stāvoklis Eiropas nozīmes dabas vērtībām. Plānā ietverti un grupēti īstermiņa mērķi: administratīvie un organizatoriskie mērķi, dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana, sabiedrības informēšana un izglītošana, rekreācija un tūrisms, monitorings.

Projekta partneru kopīgajās tikšanās reizēs ir raisījušas idejas par turpmākiem plāniem ezeru apsaimniekošanā, un iespējams, ka šim projektam būs turpinājums, jo mums visiem kopā – gan pašvaldībām, gan tās teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem – ir jādama par ilgtspējīgu savas apkārtnes vides izmantošanu, uzraudzīšanu un sakārtošanu.

Ikvienam Latvijas iedzīvotājam ir skaidrs, ka ezers – tā ir vērtība un bagātība, tas ir gan zivju resurss, gan dažādu ūdensaugu, dzīvnieku un putnu mājvieta, gan ūdens ieguves vieta, gan arī atpūtas vieta apkārtējiem iedzīvotājiem, bet vai mēs tā īsti zinām, kas ietekmē ezerus un ko tieši varam darīt, lai uzlabotu tā kvalitāti un saglabātu šo resursu arī nākamajām paaudzēm?

Projekta ietvaros biedrība „Ūdensaina” ir izstrādājusi Ilgtspējīgas ezeru apsaimniekošanas vadlīnijas. Savukārt sabiedrības plašākai iesaistei ezeru izpētes procesam ir izstrādāta sabiedrības ezeru izpētes programma (SEIP), kuras materiāls un darba lapas izmantojamas ne vien izglītojošiem pasākumiem, bet arī radīta iespēja praktiski ievadīt ezeru izpētes datus internetā un gūt profesionālu ekspertu slēdzienus par tiem, kā arī pēc šiem datiem novērtēt ezeru vides kvalitāti un tendences.

Plašāka informācija par šo programmu Kurzemes Plānošanas reģiona mājas lapā: www.kurzemesregions.lv.

Kurzemes plānošanas reģiona Sabiedrisko ezeru izpētes programmu veido četras apakšprogrammas: Ezera un tā apkārtnes ainava; Ezera krastu aizsargums; Ezeru bioloģiskās daudzveidības izpēte – Ūdensaugi un aizsargums ar tiem; Ezeru bioloģiskās daudzveidības izpēte – Ūdensdzīvnieki.

Katrai apakšprogrammai izstrādāta metodika ar detalizētu aprakstu par veicamajām darbībām, izpētot konkrētos ezeru rādītājus, kā arī darba lapas, lai ikvienam interesentam būtu iespējams to izdrukāt un strādāt pie ezera uz vietas. Pirmās un otrās apakšprogrammas realizācijas gaitā tiek savākta informācija par ezeru aizsargumu ar ūdensaugiem un tā krastu stāvokli šobrīd.

Projektu „Pārrobežu sadarbība ilgtspējīgai ezeru apsaimniekošanai Kurzemē un Lietuvā” līdzfinansē Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013.gadam programma. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas – EUR 1 012 554,14, Latvijas-Lietuvas programmas līdzfinansējums ir – EUR 860 671,02, t.i. 85% no Projekta kopējām attiecināmajām izmaksām, savukārt projekta vadošais partneris un partneri sniedz 15% līdzfinansējumu.

Aija Svarinska, Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja

„Talsu draugu diena” - iespēja iziet no ierastā

(Turpinājums no 1.lpp)

Pārmaiņas „Talsu draugu dienu” laikā piedzīvoja pilsētas skeitparks. Šī jauniesu iecienītā atpūtas un aktivitāšu vieta saņēma īpašu dāvinājumu no Lejres jauniesiem. Lejres mākslas skolas audzēkņi kopā ar Talsu novada mākslas skolas skolotājiem, skolēniem, kā arī skeitparka aktīvākajiem lietotājiem apgleznoja stilizētu sienu. Pēc darba „Vikingu sapnis Vilkmuižas ezerā” pabeigšanas sienu novietota skeitparkā, tādējādi šo pilsētvidi vērtot vizuāli pievilcīgāku un jauniesiem atbilstošāku.

Jau tradīcijām apvīta ir sadraudzības partneru koku stādīšana. Tā pagājušajā

gadā ozolu Eiropas birzī iedēstīja draugi no Alānijas (Turcija), bet šogad Lejres cilvēki devās uz Pastendes parku, kur, draudzību apliecinot, tika iestādīts dižskābardis.

Savdabību dāņu piedāvātā kultūras programmā varēja rast „Prindsens Hverving” vēsturiskajā šovā. No Lejres uz Talsiem tika vesti īpaši apmācīti zirgi un Dzelzs laikmetam atbilstoši ieroči, tādējādi šova apmeklētājiem ļaujot līdz niansei izbaudīt tā laika atmosfēru. Pēc iestudējuma ikviens varēja iejusties Dzelzs laikmeta vidē un izmēģināt izrādē izmantotos aksesuārus, kā arī noskaidrot interesējošos jautājumus.

„Talsi, Ģibuļi un Lejre ir sadraudzības

pašvaldības jau 20 gadus. To laikā cilvēki Lejrē ir daudz ieguvuši no šīs sadarbības – bērni, skolēni, pieaugušie, mākslinieki, tie, kas interesējas par vēsturi, un daudzi citi. Tas tikai liecina par to, ka mums ir ko piedāvāt viens otram. Kopš pastāv šī draudzība, abas valstis ir piedzīvojušas nopietnas pārmaiņas. Mums ir kaut kas kopējs, bet tajā pašā laikā esam ļoti atšķirīgi - šī ir iespēja iziet no ierastā un redzēt, kā paveikt ko jaunu,” tā par ilgstošo sadarbību ar Talsu novada pašvaldību sacīja Lejres komūnas mērs Mete Turborga.

Inita Fedko, foto: Marta Bumbiera

Sākusies ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, teritorijas plānojuma redakcijas un Vides pārskata projekta publiskā apspriešana

No 25. augusta līdz 5. oktobrim Talsu novadā notiks novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, teritorijas plānojuma redakcijas un Vides pārskata projekta publiskā apspriešana.

„Tie ir nopietni plānošanas dokumenti, ko iedzīvotājiem ir vērts skatīt kopumā,” uzsvēra Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Maruta Blūma.

„Cilvēkiem ir būtiski saprast, ka Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija, kas sāka izstrādāt ar 2013. gada 28. februāra domes lēmumu, ir apjomīgs dokuments, kas īpaši interesants ir uzņēmējiem, mežsaimniekiem un lauksaimniekiem. Savukārt katram iedzīvotājam ļoti svarīgs ir teritorijas plānojums, jo tas nosaka, kāds būs turpmākais zemes īpašuma izmantošanas mērķis, piemēram, ko tur varēs būvēt,” informēja M. Blūma.

Tieši tādēļ iedzīvotājiem jābūt gana aktīviem un jāsaprot – ja viņi nav izteikuši savas vēlmes, tad velti cerēt tās ieraudzīt jaunajā teritorijas plānojuma redakcijā. Tāpat iespējamas tehniskas neprecizitātes, jo darba procesā var rasties kļūdas. „Tas ir cilvēciski iespējams, jo tiek pārzīmēti 18 plānojumi

visām teritoriālajām vienībām. Tas ir grandiozs darbs, tāpēc pastāv iespēja, ka var būt neprecizitātes. Būtiski ir ne tikai paskatīties attiecīgi sevi interesējošo īpašumu, bet arī kaimiņa vai drauga,” ieteica M. Blūma.

Viņa uzsvēra, ka gan Talsu novadā notikušais iedzīvotāju forums, gan radošās darbnīcas bija vērstas uz teritorijas plānojuma un stratēģijas izstrādi. „Tagad pienācis brīdis iedzīvotājiem apskatīties, vai viņu viedoklis un vēlmes ir ņemtas vērā. Laikā, kad būs sabiedriskā apspriešana, būs iespējams vēl paust savu viedokli un iekļaut nepieciešamās izmaiņas,” pastāstīja attīstības plānošanas nodaļas vadītāja. Tādējādi cilvēkiem vēl ir iespējams precizēt savas vajadzības, kā arī iesniegt tās, kas vēl nav iekļautas teritorijas plānojumā.

Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas redakcijas publiskā apspriešana gaidāma no 25. augusta līdz 21. septembrim, bet novada teritorijas plānojuma redakcijas un ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma Vides pārskata projekta publiskā apspriešana – līdz 5. oktobrim.

Publiskās apspriešanas laikā ar attīstības plānošanas dokumentu projektiem var ie-

pazīties Talsu novada pašvaldības administratīvā centra I korpusa 1. stāva foajē Kareivju ielā 7 darba dienās 8.00-17.00, pilsētu un pagastu pārvalžu ēkās to darba laikā, kā arī www.talsi.lv.

Rakstiskus priekšlikumus var iesniegt Talsu novada pašvaldības Apmeklētāju pieņemšanas centrā Kareivju ielā 7, novada pilsētu un pagastu pārvaldēs, pa pastu vai elektroniski dome@talsi.lv līdz 05.10.2014. Iesniegumā fiziskām personām norādīt vārdu, uzvārdu, dzīves vietas adresi un kontaktinformāciju (tālruni vai e-pastu), juridiskām personām – reģistrācijas numuru, reģistrācijas un darbības vietas adreses, kā arī kontaktinformāciju.

Inita Fedko

Attīstības plānošanas dokumentu publiskās apspriešanas sanāksmes tiek organizētas:

Datums	Laiks	Vieta
08.09.	17.00	„Strazdes muiža”, Strazdes pagasts
08.09.	17.00	Lībagu pagasta pārvalde, 2. stāvs, „Pagastmāja”, Mundigciems
09.09.	17.00	Tautas nams, Pūņas
09.09.	17.00	Kultūras nams (mazā zāle), Skolas iela 2, Pastende
10.09.	17.00	Brīvā laika pavadīšanas centrs, „Mežrozēs”, Laidze
10.09.	17.00	„Rezidence”, Vandzene
11.09.	17.00	Balgales pagasta pārvalde, „Grantiņi”, Dursupe
11.09.	17.00	„Brīvā laika pavadīšanas centrs” Kūļciems
15.09.	17.30	Talsu novada pašvaldība, Lielā zāle, Kareivju iela 7, Talsi
15.09.	17.00	Laucienes pagasta pārvalde 2.stāvā, Lauciene
16.09.	17.30	Bibliotēkas izstāžu zāle, Raiņa iela 14A, Valdemārpils
16.09.	17.30	Sabiles kultūras nams, Ventspils iela 14, Sabile
17.09.	17.30	Stendes tautas nams, Dumpiņu iela 3A, Stende
17.09.	17.00	„Pils” (mazā zāle), Tiņģere
18.09.	17.00	Virbu pagasta pārvalde, Lielā iela 15, Jaunpagasts
18.09.	17.00	Lubes tautas nams, „Sniedzes”, Anuži

Domes sēdē lemtais

14. augusta Talsu novada domes sēdē tika izskatīts 21 darba kārtības jautājums. Deputāti lēma:

Administratīvie jautājumi:

- Ar 18. augustu apstiprināt Janu Janpēteri par Vandzenes pamatskolas direktori;
- Atbrīvot Lailu Rusu no Talsu novada bērniertes locekļa amata pienākumu pildīšanas;
- Nodot publiskai apspriešanai un atzinumu saņemšanai Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas redakciju un Talsu novada teritorijas plānojuma redakciju un ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējuma Vides pārskata projektu.

Finanšu jautājumi:

- Noteikt Laucienes pagasta pārvaldes struktūrvienībai Laucienes kultūras nams telpu nomas maksu visām telpām par 1 m² 1,92 EUR mēnesī, neieskaitot PVN;
- Nemt aizņēmumu Valsts kasē 2014. gadā 27 281,31 EUR projekta „Atpūtas teritorijas labiekārtošana pie Uguņu saietā nama „Avoti”” līdzfinansēšanai un priekšfinansēšanai;
- Atbalstīt finansējumu piešķiršanu līdz 3218 EUR Pastendes PII „Ķipars” apsardzes sistēmas ierīkošanai Ozolu ielā 2, Pastendē, Ģibuļu pagastā;
- Piešķirt finansējumu 5489,47 EUR

Virbu pamatskolai sporta zāles apgaismojuma nomaiņai;

- Atbrīvot Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Rīgas Doma kora skolu no telpu nomas maksas Talsu tautas namā no 25. līdz 28. augustam vokāli radošās darbnīcas rīkošanai.

Projektu iesniegšana un īstenošana:

- Iesniegt Zivju fonda finansēto projektu atklātā konkursā projekta pieteikumu „Apmeklējuma iegāde zivju resursu aizsardzības pasākumu nodrošināšanai Talsu novada Sasmakas ezerā un Lubezerā”.

Nekustamais īpašums:

- Nodot iznomāšanai nekustamā īpašuma „Kultūras nams”, Laucienē neapdzīvojamo telpu grupu.

Citi jautājumi:

- Akceptēt paredzēto darbību smiltsgrants iegūvi derīgo izrakteņu atradnē „Kurzeme”, Talsu novada Laucienes pagastā;
- Slēgt sadarbības līgumu ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru.

Marta Bumbiera

Domes sēžu lēmumi un protokoli pieejami www.talsi.lv sadaļā Pašvaldība/ Domes sēdes/ Sēžu protokoli

Domes un komiteju sēdes septembrī

Datums	Sēdes nosaukums	Laiks
1. septembris	Tautsaimniecības komitejas sēde	13.00
3. septembris	Sociālo un veselības jautājumu komitejas sēde	13.00
3. septembris	Izglītības, kultūras un sporta komitejas sēde	15.00
4. septembris	Finanšu komitejas sēde	13.00
11. septembris	Domes sēde – Lielajā zālē	13.00
15. septembris	Tautsaimniecības komitejas sēde	13.00
17. septembris	Sociālo un veselības jautājumu komitejas sēde	13.00
17. septembris	Izglītības, kultūras un sporta komitejas sēde	15.00
18. septembris	Finanšu komitejas sēde	13.00
25. septembris	Domes sēde – Lielajā zālē	13.00

Deputātu pieņemšanas septembrī

	02.09.2014.	09.09.2014.	16.09.2014.	23.09.2014.	30.09.2014.
Talsi	A.Lācarus*	N.Tropiņš* D. Karols M. Krotovs M.Grīnvalds		S.Pētersone*	N.Tropiņš* V.Pūcītis
Valdemārpils		A.Dzenis		I.Indriksone	
Sabile		A.Lācarus			
Stende		I.Indriksone		N.Tropiņš	
Balgale			O.Blumbaha		
Īve					A.Dzenis D.Feldmane
Lauciene	N.Tropiņš N. Krūze				
Lībagi			A.Lācarus		
Strazde			J. Kļava, Z.Vicinskis O. Solovjovs, A.Astratovs		
Valdgale			N. Tropiņš		
Vandzene		S.Pētersone		A.Lācarus	
Virbi			G.Sebris		

Pieņemšanas notiek pilsētu un pagastu pārvaldēs plkst.17.00-18.00

*Talsu novada pašvaldībā priekšsēdētāja un vietnieku pieņemšanu laiki: plkst.17.00-19.00

Talsi

Talsu pilsēta konkursā „Talsu novada sakoptākā pilsēta un pagasts 2014” komisijas vērtēšanai piedāvāja objektus desmit nominācijās. Līdz šim neiepazītais pārsteidza ar uzņēmību un drosmi, bet jau zināmais – ar detalizētām niansēm, kas ļāva uz esošo paraudzīties no citas puses.

„Zaļās domāšanas līderis” – SIA „Kurzemes sēklas”

progresīvo domāšanu pamatoja ar trīs jaunievedumiem – uzstādītajām saules baterijām, suņu ekskrementu savākšanai paredzēto kastīšu ieviešanu un dabīgo minerālmēslu piedāvāšanu.

Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Andris Kiršentāls atklāja, ka SIA „Kurzemes sēklas”, uzstādot saules baterijas, vasarā pilnībā nodrošina nepieciešamo elektroenerģijas daudzumu. „Paši esam pārsteigti, cik daudz saule spēj dot. Mums ir 36 kilovatu ražotne, kas mūsu patēriņam ir pietiekama, tomēr plānojam to palielināt,” sacīja A. Kiršentāls, atklājot, ka enerģijas ziņā Latvijā spīdošās saules stari ir līdzvērtīgi Itālijā spīdošajiem saules stariem. SIA „Kurzemes sēklas” ir ierīkojušas pagaidām Latvijā lielāko saules kolektoru parku.

Jaunievedums ir arī uzņēmuma izveidotā un pasaulē patentētā suņu ekskrementu savākšanas kastīte, kas pēc SIA „Kurzemes sēklas” pasūtījuma tiek ražota Horvātijā no makulatūras. „Par šo produktu interesējas pašvaldības arī Vinē un Berlīnē. Ja tiek izmantotas mūsu kastītes, tad šie atkritumi var tikt izmantoti koģenerācijas stacijās. Kastīšu lietošana ir elementāra – esam to prezentējuši pasaules izstādēs, arī Talsos,” pastāstīja uzņēmuma valdes priekšsēdētājs. Līdz esošajam kastītes dizainam gan nav tikts vienā dienā. Patlaban tiek domāts par produkta izdalīšanas mašīnas izveidi, tādējādi produktu darot viegli pieejamu dažādās vietās.

Zaļā domāšana uzņēmumā redzama arī piedāvāto produktu klāstā – ikvienam tiek piedāvāts īpašs augu mēslošanas produkts no Beļģijas, kas ražots no putnu mēsliem, no augļu un vīnogu pārstrādes atkritumiem.

Salīdzinoši jaunais uzņēmums Talsos – SIA „Ice Berry” – izvirzīts „Sakoptākā uzņēmuma” nominācijai.

Uzņēmums attīstījies, gan piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, gan investējot savus līdzekļus, tādējādi veiksmīgi spējot sakārtot SIA „Ice Berry” piederošo plašo teritoriju. Kā pastāstīja viens no uzņēmuma īpašniekiem Kaspars Kantors, tad uzņēmējdarbība sāka ar meža ogu un sēņu iepirkšanu un saldēšanu, bet tagad tirgū tiek piedāvātas arī dažādas sulas.

„Iesākumā meža ogas pārdevām citiem, bet tad secinājām, ka tās jāsaldē pašiem. Esam attīstījušies desmit gadu laikā, tagad sākam pieņemt arī dārza ogas. Daļu realizējam saldētas, daļu – svaigas. Sēnes pārdodam Zviedrijā, Vācijā, Polijā. Talsos tās sašķirojam un sūtām tālāk. Tās pārdodam arī SIA „Puratos Latvia”, sacīja K. Kantors. Sezonas laikā Latvijā uzņēmumam ir ap 100 iepirkumu punktiem, kopumā tiek iepirktas ap 400 tonnām melleņu un ap 100 tonnām sēņu.

Uzņēmums nebūt nedomā apstāties pie jau sasniegtā – jau šogad plānots iegādāties nepieciešamo tehnisko aprīkojumu, lai sulas varētu spiest un pildīt tepat. Izrādās klientu vidū pieprasītākā ir smiltsērķšķu sula.

Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes lauksaimniecības pārvalde, kas ir reģionāls uzņēmums ar mājvietu

Talsos, šogad cīnās par titulu „Sakoptākā iestāde”. Mārcis Jansons, pārvaldes vadītājs vietnieks, atklāja, ka kopumā tiek apsaimniekota 2100 kvadrātmetru liela ēka. Tā celta 1974. gadā, bet Lauku atbalsta dienesta reģionālā nodaļa tajā atrodas kopš 2000. gada. 2004. gadā tapis ēkas 3. stāvs, bet 2005. gadā – tās piebūve. Būvdarbi ļāvuši pārvaldei tikt arī pie mājīgas semināru telpas.

Domājot par klientu ērtību, izveidota klientu apkalpošanas telpa, cilvēkiem pieejams arī dators. Ir atsevišķa pasta kastīte klientu ierosinājumiem un atsauksmēm, pieejami lauksaimniecības datu centra pakalpojumi, elektroniski – Valsts augu aizsardzības dienests un tehniskās uzraudzības dienesta pakalpojumi. To, ka darba duna šeit nerimst, liecina arī tas, ka Eiropas Savienības Tiesā maksājumu daļa katru gadu apstrādā ap 4500 pieteikumu no reģiona klientiem. „Pārvaldē ir sešas daļas, šeit strādā nedaudz vairāk par 50 darbiniekiem. Ir divas filiāles – Ventspilī un Tukumā. Talsu novads Kurzemes pusē būtiski izceļas ar apgūto finansējuma apmēru – ieņemam otro vietu republikā ar apgūtajiem 89,5 miljoniem latu no 2002. līdz 2013. gadam,” pastāstīja Mārcis Jansons.

Nominācijā „Iedzīvotājiem draudzīgākā tirgotava” Talsu pilsētā izvirzīts uzņēmums SIA „Rika”, kā īpašniece

ir Anita Birkmane. Veikaliņš, kur ikviens var iegādāties pašmāju produkciju, ir būvēts pašu rokām. Tas ir no koka, tā atšķiries no citām tirdzniecības vietām. Turklāt tā nav vienīgā atšķirības pazīme – SIA „Rikas” ikdienā ir atvērta ilgāk nekā citi veikali – tajā var iepirkties jau no plkst.7.00 līdz pat 23.00. Laba sadarbība izveidojusies arī ar Talsu novada pašvaldību.

„Būtiski atšķiramies no lielveikaliem, arī mūsu sortiments ir citāds, to nodrošina 14 dažādi piegādātāji. Veiksmīgi darbojamies jau 14 gadus, nodarbinām sešus darbiniekus. Viena es neko nevarētu paveikt, tādēļ man palīdz gadu gaitā izveidojusies lieliskā komanda. Tirdzniecība – tas ir mans sirdsdarbs. Manā darba grāmatiņā ir tikai viens ieraksts, kas vēsta – tirdzniecība,” atklāja A. Birkmane.

Laimas un Armanda Gebaueru privātmāja Krasta ielā 9 pretendē uz „Sakoptākās privātmājas” godu.

Saimnieki īpašumā dzīvo desmit gadus, ik brīdi veltot laiku, rūpes un fantāziju apkārtējās vides labiekārtošanai. Gebaueriem nav sveša arī zaļā domāšana – par to liecina uz ēkas jumta uzstādītie saules kolektori. Lai arī ziemā no tiem efekta nav, toties pārējos gadalaikos saules kolektori nodro-

šina silto ūdeni. Savukārt siltumu dzīvojamā mājā rada uzstādītais granulū katls.

„Radošākais novadnieks” Nauris Galviņš darbojas kopā ar Diānu Dzelmi keramikas darbnīcā „Ciparnīca”.

Nauris atklāja, ka aizraušānās ar mālu sākusies ziņkārības dēļ pirms desmit gadiem. Pašreizējās keramikas darbnīcas telpās N. Galviņš ar D. Dzelmi strādā četrus gadus – to laikā telpas par saviem un draugu līdzekļiem pielāgotas keramikas darbnīcas vajadzībām. „Iesākumā aizraušānās bija visai nenopietna, bet tad, apmeklējot muzejus, jau sāku pētīt traukus. Vēlāk iepazīnāties ar Baibu Dumpi, arheoloģijas profesori, kas pēta keramikas izstrādājumus. No viņas uzzinājām, kā keramika laika gaitā attīstījusies, kā mainījušās tehnoloģijas, kā izstrādājumi atšķiras katrā novadā,” teica Nauris.

Iesākumā keramiķi mēģinājuši izmantot vietējo mālu, bet šis eksperiments cietis neveiksmi – mūsu puses māls satur daudz kaļķa, kas izstrādājumiem nenāk par labu. Turklāt, lai uzvirpotu vidēja izmēra krūzīti, nepieciešams puskilograms māla. Šāds produkts izmaksās ļoti dārgi. „Esam vieni no retajiem, kas strādā ar baltajiem māliem. Joprojām pieturamies keramikas principiem un ornamentiem, ko pielietoja agrāk, tos mazliet modernizējām un iekļaujam mūsdienu interjerā,” bilda keramiķis, atklājot, ka „Ciparnīcas” trauki iekarojuši arī kafejnīcas un restorānus. Tāpat keramiķi piedalās dažādās izstādēs, bet rudenī Talsos plānota Naura un Diānas personalizēta. No ārvalstīm aizgūta praktiska ideja – tirgus standus iekārtot kā izstāžu zāli, kas ir daudz pārskatāmāka un saistošāka pieeja.

„Pilsētas labvēļa” titulu Talsos ir pelnījis Dainis Norenbergs – a/s „Talsu piensaimnieks” valdes priekšsēdētājs. „Dainis ir cilvēks, kas mūždien palīdz, piedāvājot

uzņēmuma ražoto produkciju. Arī uzņēmuma teritorija ir ļoti sakopta, tā veidojot patīkamu pilsētas tēlu,” tā Dainis Norenbergs raksturoja Talsu pilsētas pārvaldes vadītājs Ģirts Kalnbirze, pasniedzot uzņēmējam pateicības rakstu par videi draudzīgu un sociāli atbildīgu uzņēmuma tēla veidošanu un ilggadēju atbalstu Talsu novadam.

„Ir daudz cilvēku, kam nepieciešama palīdzība, bet esam uzņēmēji un izvērtējam, ko varam. Cik varam, tik palīdzam, sevišķi Talsu tautas namam, kultūras nodaļai, sporta veterāniem,” paskaidroja D. Norenbergs. Uzņēmuma teritorijas sakopšana nebeidzas vienā dienā – arī tagad nojaukta a/s „Talsu piensaimnieks” piederošā ēka, kas savu laiku bija nokalpojusi, un sāka tās atjaunošana. Talsu novada pašvaldība, atbalstot uzņēmējdarbību, samainījusi zemes gabalus, tādējādi ļaujot jau pavisam tuvā nākotnē a/s „Talsu piensaimnieks” attīstīties, lai būvētu papildu telpas.

Vasarā uzņēmumā nodarbināti ap 120 līdz 130 cilvēkiem. „Mēs gribam attīstīties – dot cilvēkiem vairāk darba un maksāt nodokļus. Esmu uzņēmējdarbības cilvēks, ne labdaris. Ir ļoti jāstrādā,” piebilda D. Norenbergs.

„Sakoptākā daudzdzīvokļu māja” Talsos atrodas K. Milenbaha ielā 23. Māju apsaimnieko SIA „Talsu nam-saimnieks”, bet tās vecākais ir Ivars Maķevics. I. Maķevics atklāja, ka visus nepieciešamos darbus organizē paši mājas iedzīvotāji, arī ēkas siltināšanu, kas veikta pirms diviem

gadiem. Šo darbu efekts ir jūtams katram – nepieciešamais kurināmā apjoms sarucis uz pusi. Tas īpaši labi jūtams, jo katrs dzīvoklis ir atsevišķi apsildāms. „Mainoties politiskajām iekārtām, mainījušies arī ielu nosaukumi, bet pirmais nosaukums „Upsejas” paliks vienmēr. Šī ēka ir celta 1959. gadā, bet tolaik tā neatradās Talsu pilsētas teritorijā. Mājā ir 12 dzīvokļi,” atklāja I. Maķevics. Nākamais darbs mājas vecākajam ir zi-

nāms – jau sastādītas tāmes kāpņu telpu remontam.

Mājas iedzīvotāji, kā uzsvēra I. Maķevics, ir apmierināti ar apsaimniekotāju, tāpat kā ar apkārtējo vidi un infrastruktūru. Iedzīvotājiem pieejamas garāžas, malkas šķūniši, arī dārziņi, turpat blakus atrodas skola, pirmsskolas izglītības un ārstniecības iestādes. Savukārt apkārt valda klusums un miers.

Talsu ezera promenāde pēc pagājušā gada vērienīgajiem rekonstrukcijas darbiem noteikti ir ierindojama pretendentu sarakstā uz nomināciju „Vieta, kura jāredz”. Talsu pilskalns, tā pakājē esošais ezers un Ūdens iela gadsimtu gaitā ir Talsu atpazīstamākā vieta. Tagad, pēc ezeram pieguļošās Ūdens ielas ceļa seguma rekonstrukcijas, iedzīvotājiem un viesiem ir pieejama bruģēta un apgaismota iela, savukārt ejot pa tālāk izveidotām laipām, ir iespēja apsēsties uz soliņiem un vērot Talsu tradicionālo ainavu. Talsu ezerā ierīkotas arī trīs laipas, kas īpaši priecē makšķerniekus.

Savukārt „Veiksmīgākais tūrisma piedāvājums” Talsu pilsētā noteikti ir **Talsu tautas nams un jaunizveidotā Radošā sēta**. Tajā komisiju ar īpašu dziesmu sagaidīja

Ķēniņkalna ķēniņmeitas. Talsu tautas namu un arī Radošo sētu apdzīvo atšķirīgi un dažādie amatiermākslas kolektīvi, kā arī regulāri organizētās amatnieku darbnīcas. Mākslas mīļotāju priekam katru mēnesi tiek mainītas izstādes, dažādojot piedāvājumu. Konkursa vērtēšanas komisija tika cienāta ar īpašu bluķa dziru, kā arī saņēma paliecinājumu par iekļaušanu Ķēniņkalna galma reģistrā.

Teksts un foto: Inita Fedko

Vandzenes pagasts

1. jūlija rītā konkursa „Talsu novada sakoptākā pilsēta un pagasts 2014” vērtēšanas komisija ieradās vienā no lielākajiem novada pagastiem – Vandzenē. Vandzene vienmēr ir lepojusies ar plašajiem tūriem un zemnieku saimniecībām. To droši var dēvēt par Talsu novada maizes klēti, jo lauksaimniecība šeit ir galvenā uzņēmējdarbības nozare. Viesojoties Vandzenē, komisija uzzināja, ka šai vietai komponists Arvīds Žilinskis ir sarakstījis dziesmu ar vandzenieces Anitas Gurēnas vārdiem, kas vēsta, ka Vandzene ir ozolu zeme, kur mīl zemi un dziesmu.

Teātris, daile, zeme un dziesma

Diena iesākās Vandzenes pagasta pārvaldē, kur par godu komisijai plīvoja krāsaini vējkarogi. Ciemiņus sagaidīja pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Jansone ar savu komandu. Šeit komisija varēja baudīt saldās Vandzenē audzētas zemenes un uzzināt, ka gan pagasta pārvalde, gan saietas nams „Rezidence”, gan pastaigu vieta un brīvdabas estrāde Anču birzs izvirzīta nominācijā „Sakoptākā iestāde Talsu novadā”. Patlaban tiek īstenots projekts „Anču birzs labiekārtošana Vandzenē”, kas paredz izveidot atpūtas zonas ar dažāda veida trenāžiem un šūpolēm, gājēju ceļiņu un ugunsкура vietu ar galdiem un soliēm. Apskatot brīvdabas estrādi, komisiju sagaidīja patīkams pārsteigums – Vandzenes amatierteātris ar satīras un humora pilnu ainu no uzveduma, ko vietējie ļaudis skatīja Jāņu vakarā. Saieta namā „Rezidence”, kas pavisam noteikti atbilst viesnīcas statusam, komisija varēja izvērtēt izremontēto zāli, kur regulāri notiek semināri un dažādi pasākumi, bet 1. stāvā iekārtots Ugunsdzēsības muzejs un rakstnieka Viļa Veldres piemiņas istaba, ko aiz-

ejami friziera pakalpojumi un atrodas arī skaistumkopšanas salons „Lillija”, kas pieteikts titula „Sakoptākais uzņēmums Talsu novadā” iegūšanai. Salona īpašnice Solvita Sibirjova šajās telpās strādā kopš 2009. gada un iepazīstina viesus ar piedāvāto pakalpojumu klāstu. Salonu ir iecienījušas ne tikai daiļā dzimuma pārstāves, to apmeklē arī kungi un dāmas ne tikai no Vandzenes, bet arī no Talsiem un citām vietām. Ne velti Solvitas dzīves moto ir: „Skaists un atpūties cilvēks ir laimīgs cilvēks!”

„Rezidence” apskatāma arī mākslinieces Diānas Kalniņas gleznu izstāde. Diāna Kalniņa ieteikta nominācijā „Radošākais novadnieks”. Diāna ir Vandzenes vidusskolas absolvente un pēc izglītības iegūšanas atgriezies Vandzenē, lai strādātu par Vandzenes pamatskolas un Upesgrīvas speciālās internātpamatskolas vizuālās mākslas skolotāju. Diānas sirdslieta ir gleznošana, māksliniece ne tikai nodarbojas ar gleznošanu, bet veido arī reklāmas plakātus, logotipus, skatuves dekorācijas, arī vizītkartes, gatavo rotas, maskas, kartītes, sienas gleznojumus un citas lietas.

Kurš gan nav mielojies ar IK „Caprine” gatavoto kazas piena saldējumu vai baudījis Z/S „Bērzi” ražotos kazas sierus! Šo abu uzņēmumu saimniece ir Kristīne Piliņa, un viens no viņas uzņēmumiem IK „Caprine” šogad atzīmēs ceturto darbības jubileju un pieteikts nominācijai „Iedzīvotājiem draudzīgākā tirgotava vai kafejnīca”.

Savukārt ar kazkopību, siera darināšanu, sviesta, biezpiena, jogurta gatavošanu Kristīne nodarbojas jau 15 gadus. IK „Caprine” ieguvusi augstu novērtējumu arī konkursā „Sējējs 2013”, un aizvien vairāk produkciju no kazas piena – sierus, saldējumu, siera kūkas, kazas biezpiena čipsus un citas delikateses – ierodas nobaudīt ekskursanti no malu malām. Kristīne komisijai detalizēti stāsta par perspektīvām ražošanas attīstībā, jo produkcija kļūst tik pieprasīta, ka sāk pietrūkt piena. Ir pieejama arī parfimērijas ražošanas niša, produkti pirts procedūrām un arī kazas vilnas dzija un ādas izstrādājumi. Kristīnes ieteikums ir vairākiem tūrisma uzņēmējiem izveidot vienotu maršrutu, lai interesentiem ir iespēja visu dienu pavadīt Talsu novadā un pārnakšņot, jo pie mums patiešām ir ko redzēt un baudīt!

Iģenes baznīca pārsteidz ar savu senatnes auru un koka arhitektūru. Tās garīgumu pastiprina Vandzenes kora „Dīva” dziedājums. 260 gadus vecā baznīca, kas ir viena no vecākajām koka baznīcām Baltijā, dzīvo aktīvu baznīcas dzīvi vēl šobaltdien. Šeit notiek restauratoru nometnes, ierodas tūristi un aktīvi darbojas draudze. Draudzē kalpo mācītājs Mareks Ignats, bet saviesīgo dzīvi vada Dace Krūmiņa, kurai netrūkst interesantu stāstu un atmiņu. Komisiju ar baznīcas vēsturi iepazīstina Gunta Pence, atklājot, ka baznīcas iekārtojums, priekšmeti un lietas ir ve-

cākas par pašu dievnamu, bet baznīcas rekonstrukcijas laikā atklāti tās tapšanas laika divi gadskaitļi. Šeit uzņemta kinofilma „Likteņa lidumnieki”, bet pagājušajā gadā bijis negaidīti satraucošs notikums – vējš nolauzis Dievnama rotu – gaili. Draudze cer, ka rudens pusē tas atkal rotās baznīcas jumta smaili. Iģenes baznīca pretendē uz titulu „Veiksmīgākais tūrisma piedāvājums Talsu novadā”.

Vandzenes lauksaimnieki prot strādāt, un, neskatoties uz uznākušajām lietām gāzēm, komisija dodas apciemot nominācijā „Sakoptākā zemnieku saimniecība” izvirzīto saimniecību „Līvas”, kur saimnieko Tamāra un Vilnis Karlsbergi. Saimniecības apsaimniekošanā ir aptuveni 160

hektāru zemes un ferma „Sauleskalns”, kurā mīt 368 liellopu. No tiem ap 200 ir slaucamas govīs ar ievērojamu izslaukumu – 10, 2 tonnas no govīs gadā. Komisiju pārsteidz labiekārtotā dzīvojamā māja un krāšņām puķēm izdaiļotā sēta. Saimniece pēc profesijas ir zootehniķe, tāpēc arī saimniekošana vedas no rokas, un arī strādnieku mainības nav.

Nominācijā „Zaļās domāšanas lideris” pagasta pārvaldes vadītāja pierunājusi piedalīties Ilzi un Juri Gulbjus, kuri kopš 2002. gada nodarbojas ar bioloģisko saimniekošanu un apkopj 273,3 hektārus plašus laukus. Viņi audzē rudzus, vasaras auzas un kviešus, kā arī tritikāli. Graudi tiek audzēti

vien biežāk apmeklē ekskursanti. Saieta namā mājvietu radis nūjotāju klubs, pagasta iedzīvotājiem ir iespēja spēlēt novusu un apmeklēt trenāžieru zāli.

„Rezidence” darbojas masāžas kabinets „Filadelfs”, pie-

bez ķīmisko vielu pielietošanas. Katru gadu šeit ierodas vides kvalitātes inspektori, lai pārbaudītu nezāļu esamību un ekoloģisko saimniekošanu. Katru gadu tiek saņemts sertifikāts kā pamatdokuments bioloģiskajai lauksaimniecībai, lai produkciju pārdotu atbilstoši noteiktajiem standartiem. Gaudi tiek realizēti galvenokārt eksportam uz Vāciju.

Nemitīgās lietusgāzes mazliet patraucēja apskatīt nominācijai „Vieta, kura jāredz” izvirzīto Vandzenes skolas muižas parku. Vandzenes skola atrodas muižas ēkā, un tās

parku 19. gadsimta vidū ierīkojis barons Heikings. Varenie parka koki glabā skaistas atmiņas un dažādas leģendas. Kāda no tām stāsta par Vandzenes svēto koku – ozolu, kas spējis dziedināt. Kad koku nozāģēja, dziedinošās spējas mantojuši visi parka koki. Viesus sagaidīja direktora vietniece ārpusklases darbā (tagad jau jaunā skolas direktore) Jana Jaņpētere, kas ļāva iejusties tā laika noskaņās, jo muižas dārzā un parkā pastaigājās baroneses un pats barons stalta kumeļa sedļos. Jana uzskata, ka visapkārt nepieciešams pēc iespējas vairāk saules, gaismas un ziedu, lai cilvēks justos priecīgs. Kopš 1977. gada parks ir dabas aizsargājamo objektu sarakstā, tā platība ir 21 hektārs. 100 gadīgu liepu alejas galā atrodas muižnieku kapenes.

Teksts un foto: Inga Priede

„Sakoptākās lauku sētas” nominācijai Vandzenes pagastā izvirzīta Jolantas Ozoliņas iekoptā saimniecība „Mistekļi”.

Jolanta šeit sākusi saimniekot pirms desmit gadiem, bet jau četrus gadus rūpes un pienākumus, kā arī gandarījumu par paveikto bauda kopā ar dzīvesdraugu. Dārzs ir pašas Jolantas veidots, tas tapis piecu gadu laikā. „Mistekļu” dārzā aug vairāk nekā 300 dažādi augi – tas ir uzņēmīgās sievietes vaļasprieks. Lai vairāk orientētos šajā jomā, J.Ozoliņa ieguvusi sertificēta dārza dizainera iemaņas. „Mistekļu” augu kolekcija izveidojusies no dažādiem skuņņiem – viens no pirmajiem stādījumiem bijusi eglīte sētas vidū. Tā, atbilstoši izrotāta, Ziemassvētku laikā tiek izmantota svētku eglītes lomai. Savukārt pēdējo divu gadu laikā Jolanta priekšroku dod puķu stādījumiem – par to liecina arī mājas daudzveidīgā ainava.

To, ka mājas un apkārtnes uzturēšana prasa lielu darbu, neviens neapšaubā, arī zālienu mājas saimniece pļauj divas reizes nedēļā. Šogad Jolantu gaida liels izaicinājums – piecu hektāru plaša teritorija Rojā, kas jāpārvērš krāšņā un nu jau klientam tikamā dārzā.

Kaspars Maķevics, Uguņciema baptistu draudzes mācītājs, izvirzīts „Pagasta labvēļa” titulam. Pirmo reizi jaunais vīrietis uz šo baznīcu atbraucis 2012. gadā, kad vēl mācījies Baltijas pastorālajā institūtā – toreiz ziemā viņam

piedāvāts vadīt pirmo dievkalpojumu. „Kad atbraucu, nedomāju, ka sākšu šeit kaut ko darīt, bet pagājušā gada jūnijā uzsāku darbu. Nevis gribu, lai cilvēki nāk uz baznīcu, bet es gribu iet pie cilvēkiem. To esmu centies darīt arī visa šī gada laikā – iet pie cilvēkiem, saredzēt viņu vajadzības, palīdzēt, ja tas ir nepieciešams. Nevaru teikt, ka esmu sasniedzis maksimālo līmeni, bet izdarītais ir kopdarbs – sadarbojoties ar

Vandzenes pagasta pārvaldnieci Ivetu Jansoni un citiem pagasta iedzīvotājiem,” uzsvera K. Maķevics. Aizvadītā gada augustā pie viņa atbraucis kāds cilvēks no Amerikas, bet jau decembrī ieradās šeit, lai kalpotu cilvēkiem. Tā tika sarūpētas un izdalītas pārtikas pakas. Savukārt maijā, vēloties ne tikai ko iedot, bet arī pašus rosināt uz darbību, ļaudīm tika dāvinātas sēklas, lai nodrošinātu ražu. „Ticu, ka mēs visi cenšamies strādāt, lai palīdzētu sabiedrībai. Tas ir mūsu pienākums – palīdzēt tiem, kam tas ir nepieciešams. Jūtu ne tikai pagasta, bet arī Talsu novada domes atbalstu kristīgām vērtībām un draudzēm, jo mums ir iespēja realizēt dažādus projektus,” atklāja Kaspars. Savukārt pagasta pārvaldniece I. Jansone pastāstīja, ka pēc ugunsgrēka Uguņos mācītājs piedāvājis bez pajumtes palikušajiem iekārtoties baznīcai piederošajās telpās, pašam apdzīvojot vien nelielu telpu.

Teksts un foto: Inita Fedko

Īves pagasts

3. jūlijā konkursa „Talsu novada sakoptākā pilsēta un pagasts 2014” vērtēšanas komisija devās aplūkot Īves pagastu. Tā pārvaldnieks Emīls Tālbergs vērtēšanai piedāvāja objektus trīs nominācijās.

„Vieta, kura jāredz” vērtēšanas komisiju aizveda uz Laumu purva daudzkalnes panteonu, ko ar vēsturiskiem stāstiem apvija Laumu dabas parka saimnieka Roberta Riekstiņa tēvs Ilmārs Riekstiņš. Pārdzīvojumus, ko Ilmāra tēvs reiz izjutis, nemitīgi cīnoties par tagadējās Laumu dabas parka teritorijas izglābšanu no nebeidzamas

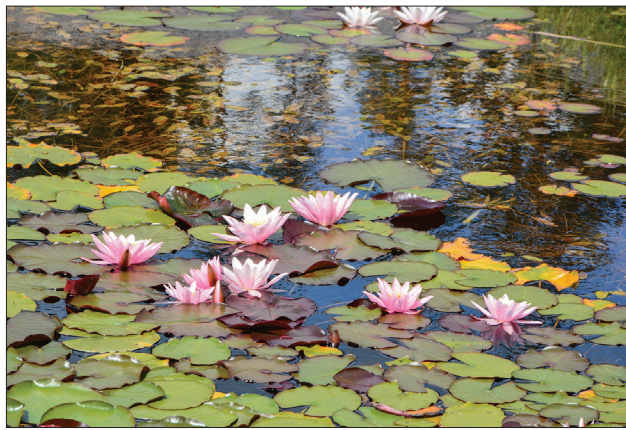

foto: Aivars Lācarus

pārpurošanās, klausoties ar faktiem piesātinātajā stāstījumā, var tikai nojaust. „Katra zemes pēda bija jāatkaro no ūdens un no kādreizējās Ārlavmuižas sliktākajiem brikšņiem. Tika nodibināta arī meliorācijas biedrība, lai kopīgi cīnītos ar ūdens stihiju, taču, nesaņemot valsts atbalstu, visas purva un apkārtnes saimniecības palika ūdens stihijas varā. Laumu purva novadgrāvis tapa vēsturiski smagā laikā no 1940. līdz 1945. gadam,” pastāstīja I. Riekstiņš. Viņš uzsvera, ka pats galvenais dzīvī ir paaudžu secība. „Padomju laika gados bijām pilnībā atrauti no „Lau-mām”, pat nedomājām, ka varēsim šeit kādreiz saimniekot. Kad šīs teritorijas atguvām, iesākumā nezināju, vai dēli šeit laidīs saknes. Pat neticēju, ka kopā sasniegsim tik daudz,” sacīja I. Riekstiņš. Šogad Laumu dabas parkam apritēs 15 gadi, bet būs pagājuši 25 gadi, kopš atkal šeit saimnieko Riekstiņu ģimene.

„Radošākā novadnieka” nominācijai tika izvirzīts Aigars Maurišs, tādējādi īpaši uzsverot viņa sabiedrisko aktivitāti un nopelnus kopienas saliedētībā. A. Maurišs viesus sagaidīja Tiņģeres pils muzeja krātuvē – tā ir viņa

neatņemama dzīves sastāvdaļa, jo Aigars sevi atdevis īpaša vaļasprieka varai. „Tā sākums meklējams 2009. gadā, kad sāku strādāt pagasta komunālajā saimniecībā. Nemitīgi domāju, ka Tiņģerē vajadzētu vietu, kur krāt iepriekšējo laiku mantas, jo šīs lietas aiziet zudībā. 2010. gadā, sadarbojoties ar biedrību „Tiņģernieks”, uzrakstījām projektu un izremontējām telpu, kur sāku izvietot ekspozīciju. Tajā atradās plauktiņi, šūpulītis, gulta, galds, skapis, šujmašīna – dažas no šīm lietām bija stāvējušas manas vecmāmiņas bēniņos,” sacīja A. Maurišs. Viņš atklāja, ka iesākumā cilvēki nav uzticējušies, nevēlējušies atdot vēsturiskās lietas. Paļāvība pieaugusi laika gaitā, kad ikviens redzējis, ka apskatei izliktās lietas no pagasta nezūd. Kolekcijas eksemplāri pie Aigara nonāk paši, vai arī to īpašnieki tiek uzrunāti, aicinot iekļaut tos kolekcijā.

Nesen kādas mājas pažobelē atrasts 1914. gada dokuments, kas liecinājis, ka Aigara māju īstais nosaukums ir „Ceplī”, tāpat īpašs gandarījums radies, kad rokās nonākusi 1942. gadā izdota zirga pase. Savukārt kāds labvēlis kolekcijas papildināšanai uzdāvinājis 8200 nozīmītes. Savu iznācienu gaida vēl lērums ar senajām lietām – pagaidām tās noliktas glabāšanā, līdz Aigaram izdosies iekārtot vēl kādu piemērotu telpu, ko tām apdzīvot.

Vizmas un Andra Šulcu saimniecība „Lidumkalni” izvirzīta konkursa „Zaļās domāšanas līderis” nominācijai. „Lidumkalnos” ir ne tikai bioloģiskās lauksaimniecības entuziasti, bet arī šīs saimniecības kūtiņā nodibināta Ķurbes evaņģēliski luteriskā draudze.

Vizma bērniņu pavadījusi starp Dundagu un Vidāli, bet 15 gadu vecumā bija spiesta no laukiem pārcelties uz pilsētu. To nācies darīt spēcīgo alerģiju dēļ, ko jaunajai meitenei izsauca gandrīz viss iespējams: dzīvnieki, putekšņi, ēdiens. Rīgā Vizma iepazinusi ar savu vīru, kur abi dzi-

vojuši viņa Rīgas nomales mājiņā. „Tur bija ļoti zemu lidojošas lidmašīnas un šoseja ar lielu troksni. Pienāca brīdis, kad man arī Rīgā vairs nebija laba veselība, radās alerģijas pat no dūmgāzēm. Arī dēlam atklāja alerģijas un celiakiju. Ārsti teica, ka varam ēst tikai pašu izaudzēto. Sākām par to domāt, mums mainījās pasaules uztvere – no materiālistiem kļuvām par ideālistiem, un Dievs sāka teikt priekšā, kas jādara,” stāstīja Vizma. Iesākumā ģimene mēģinājusi laukos iestādīt lielus kāpostu laukus, bet, kad tas nav izdevies, pamazām sākuši ievērot, ka mājas apkārtnē aug tieši viņiem nepieciešamie augi.

„Lēnām atklājām, ka šeit aug viss mums vajadzīgais, un sākām to lietot. Tam bija brīnumains efekts – tagad vispār

neslimojam. Te aug bezgala daudz visādu zāliņu un augu, tie pietiek ne tikai mums, bet arī radiem, draugiem un tiem, kas to vēlas, bet ne katrs to atzīst,” nosaka Vizma, pacienājot ar lēcu, šitaki sēņu un dārzenu zupu.

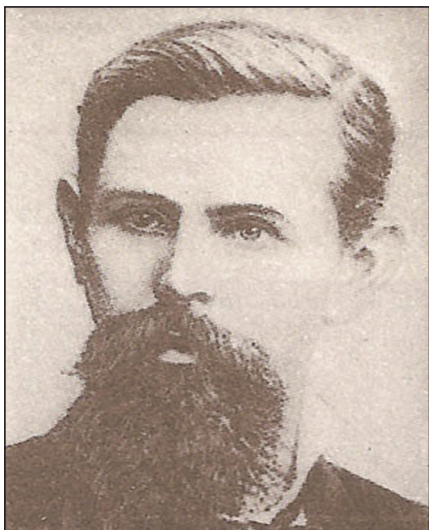
„Lidumkalnu” apkārtnē sadzīvo gan cilvēks, gan dzīvnieki un kukaiņi. Tāds retums kā sarkanvēdera tritons ir šīs mājas biežs viesis, tuvumā mīt arī čūskas, kam speciāli atstāta nenoplauta pļaviņa. Lai ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm gūtu ražu, saimniekiem nākas ieguldīt vairāk darba. Tiek izmantoti komposti, nātru virscas, bet rezultāts ir – Šulci sevi nodrošina ar pilnīgi visu uzturam nepieciešamo. Tagad saimniecībā ir arī divas gaļas gotiņas, Šulcu dēls izgājis biškopības kursos, bet meita Laura lauku idilli papildina ar savām īpašajām gleznām, kas radītas ar eļļas krāsām.

Arī „Lidumkalnu” māja iekārtota, domājot par enerģijas taupīšanu un izmantoto materiālu dabīgumu. Tāpat izmantoti jau iepriekš lietoti materiāli, kas vaskoti ar bišu vasku, bet mēbeles izgatavojis pats „Lidumkalnu” saimnieks.

Teksts un foto: Inita Fedko

Talsu apkārtnes ļaudis, kuri jāgodā un jājūt domu tuvumā 2014. gadā. Tagadnes laiks un tagadnē uzturama pagātne... Septembrī godinām:

Anss Lerhis Puškaitis – 155

1859. gada 2. septembrī Pastendes Cīruļu mājās dzimis skolotājs, dārzkopis un folkloras vācējs un apkopotājs Anss Lerhis-Puškaitis. Cīruļu saimnieku ģimenē dzimst 12 bērnu, Anss to vidū ir otrais.

Ziemas vakaros Cīruļu mājās saimes ļaudis salasījušies vienkopus, kur pie skalu uguns katrs strādājuši savu darbu, reizē dziedot, šo to pārrunājot un stāstot pasakas. Anša māte Ģertrūde bijusi liela tautasdziesmu un pasaku zinātāja, arī liela dziedātāja. Talsos Anss mācījies divās nelielās privātskolās, tad Feldmaņa privātajā aprīņķa skolā. Viņam neizdodas iestāties skolotāju seminārā Tērbatā, tad viņš mācās Džūkstē t.s. Ērgelnieku skolā, līdz 1879. gadā kā neklātnieks nokārto skolotāja eksāmenu Irlavas skolotāju seminārā.

Talsos ir saglabājušās vairākas ēkas, kas saistītas ar A. Lerha-Puškaiša šeit aizvadītajiem jaunības gadiem. Tās ir nelielās skolas ēkas Lielajā ielā 10, Kalna ielā 4 un Laidzes ielā 3. Pāri Vilkmuižas ezeram – Talsu muiža, kur pie mātes brāļa Anss pavadījis ne vienu vien dienu un nakti, piedalījies arī paša sagatavotos teātra uzvedumos.

Talsos staigājām pa A. Lerha-Puškaiša vārdā nosauktu ielu, no kuras ceļš tālāk aizvijas uz apmēram astoņu kilometru attāļajām Cīruļu mājām. Tiesa, par bijušās mājas vietu liecina tikai tur augošie un joprojām skaisti zaļojošie koki. Cīruļu kapsētā atdusas viņa dzimtas cilvēki, te ir pieminekļi arī stipriniekam Ojāram.

Lerhis-Puškaitis bijis viens no Kurzemes sava laika labākajiem skolotājiem. Divdesmit gadus viņš strādājis Džūkstes Lancenieku skolā, kur ierīkojis gan bibliotēku, gan priekšzīmīgu augļu koku dārzu. Pašlaik šajā ēkā ir Latvijā vienīgais Pasaku muzejs.

Savā isajā mūžā (nepilni 44 gadi) Anss Lerhis-Puškaitis savācis daudz pasaku un teiku. Viņa savāktās un sastādītās „Latviešu tautas teikas un pasakas” (1891-1903) septiņos sējumos ar vairāk nekā 6000 tekstiem ir otrs lielākais latviešu folkloras publicējums. Tajā aptverti visi līdz 1900. gadam apzinātie latviešu pasaku un teiku materiāli. Krājuma pēdējais sējums palika rokrakstā (glabājas Latviešu folkloras krātuvē). Labi pazīstama viņa paša pierakstīto pasaku izlase „Džūkstes pasakas”, viņa pierakstītās teikas apkopotas grāmatā „Džūkstes teikas un nostāsti”.

Anss Lerhis-Puškaitis rakstījis arī stāstus, pazīstamākie ir par Cīruļu apkārtnes cilvēkiem: „Ojārs”, „Vodžus”, no folkloras materiāliem veidotus episkus apcerējumus „Kurbads”, „Nārone”, kā arī vienas no pirmajām latviešu literārajām pasakām.

Miris 1903. gada 30. martā ar tolaik nedziedināmo slimību tuberkulozi. Apglabāts Tukuma novada Džūkstes kapsētā. Viņa kapa pieminekli pēc testamentā paša izteiktas vēlēšanās ierakstīti: „Anss Lerhis-Puškaitis, Talsinieku Cīruļu saimnieku Reiņa un Ģedrudes dēls. Džūkstes-Lancenieku skolotājs no 1883, to pašu laiku latviešu pasaku darbenieks.”

Atzīmējot „latviešu pasaku tēva” 150. dzimšanas dienu, 2009. gada 2. septembrī Latvijas Pasts izlaidis speciālu Anša Lerha-Puškaiša atcerei veltītu aploksnī, bet 26. septembrī Rīgas Latviešu biedrībā notika plašs viņa piemiņas pasākums „Gaisma ausa”. Kā atzīmēsīm viņa dzimšanas dienu šogad? Varbūt iemācoties izstāstīt vismaz vienu viņa pierakstīto pasaku?

Arvīds Akmens – 85

1929. gada 4. septembrī dzimis žurnālists, ilggadējs laikraksta „Talsu Vēstis” (agrāk: „Padomju Karogs”) redaktors, dzejas un prozas autors Arvīds Akmens.

Arvīda Akmens dzejoļi apkopoti grāmatās, tie publicēti novada laikraksta literārajā pielikumā „Avots”, dzejnieks piedalījies 15 Kurzemes dzejas dienās un citos literāros pasākumos.

2013. gadā klajā nākusi Arvīda Akmens dzejoļu grāmata „Ir laiks”, un tā paša gada 7. maijā Talsu Galvenajā bibliotēkā autors kopā ar lasītājiem svinēja grāmatas atvēršanas svētkus. 2013. gada 10. maijā žurnāliste Ilze Kārkluvka rakstā „Īstajā laikā” raksta: „Kā tad tā? Ilgus gadus strādājis žurnālistikā, bijis stingrs un prasīgs redakcijas radošo darbinieku un ārštata autoru sacerējumu vērtētājs, labvēlīgi dzīvojis līdz literārās lappuses „Avots” darbībai un — tikai cienijamā vecumā saņēmis paša pirmajam literāro darbu krājumam?”

Satura dziļums, laba literārā valoda, atbildība par katru frāzi un kategoriska nevēlēšanās sevi kaut kādā veidā izcelt varbūt arī ir galvenais iemesls, kāpēc no sen un regulāri rakstītā viņš tikai pašu, pašu gatavāko beidzot atzina par publicēšanas vērtu. (...) „Ir Laiks” izdevumu ir bauda ne tikai turēt rokās, lai priecātos par krāsaino vāka ilustrāciju un teicamo poligrāfisko izpildījumu, bet arī šķirt lappusi pēc lappuses un iepazīt Arvīda Akmens domu, izjūtu pasauli. Neuzbāzīgi, bet tēlaini papildinoši tekstu ilustrē Daiņa Kārkluvka fotogrāfijas. Iespējams, šī dzeja paviršajiem un nepacietīgajiem informācijas patērētājiem būs ļoti grūti uztverama sava pamatīguma dēļ. Tajā dzejnieka valodas vārdi nedrūzmējas, nervozi un haotiski lēkādami no domas uz domu, tajā nav žargona, krievu vai angļu valodas iebāzumu. Tajā nav lēta švaukstīguma, kā teiktu mans bijušais redaktors.”

2014. gadā lasītāji saņem jaunu Arvīda Akmens dzejoļu grāmatu „No visa pa druskai”, kur apkopota ne tikai dzeja, bet arī īsprozas darbi: miniatūras, atmiņu tēlojumi un stāsts „Krusttēvs”.

Anna Seile – 75

1939. gada 27. septembrī Bauskas novada Mežotnes pagasta Briežpurvos piecu bērnu ģimenē dzimusi latviešu vides zinātniece, ģeogrāfijas doktore, politiķe, Austākās Pa-

domes un piecu Saeimu deputāte Anna Seile. Latvijas Republikas Saeimā strādājusi 20 valsts neatkarības gadus, šo gadu laikā pieņemot daudzus nozīmīgus lēmumus Latvijas un Latvijas sabiedrības labā.

Sākot ar 1979. gadu, bijusi Slīteres Valsts rezervāta direktora vietniece zinātniskajā darbā, veidojusi Latvijas Valsts rezervātu pirmo administrāciju un zinātniskās izpētes programmas.

1990. gada martā ievēlta par AP deputāti. Ievēlta arī 5., 6., 7. un 8. Saeimā. Darbojusies deputātu komisijās, kur izstrādāta tautsaimniecības, it īpaši lauksaimniecības un mežsaimniecības, likumdošana. 7. Saeimas darbības laikā ievēlta par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētāja biedri un Lauksaimniecības un mežsaimniecības apakškomisijas priekšsēdētāju.

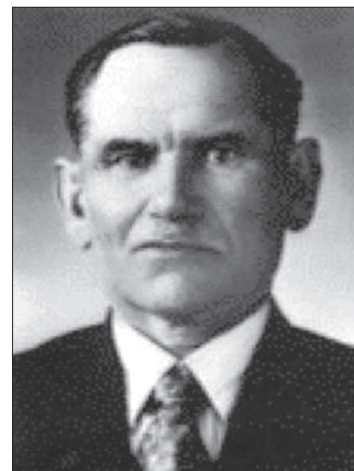
Publicējusi problēmrakstus par zemes reformas un īpašuma tiesību jautājumiem, ir vairāku zinātnisku izdevumu autore par vides aizsardzības problēmām, kā arī mācību grāmatas „Ģeomorfoloģijas pamati” līdzautore.

No 1989. gada darbojās LTF Domē, pārstāvēt Talsu rajona nodaļu, kā arī LNNK. Apbalvota ar III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni (2000. gads) un 1991. gada Barikāžu daļnieka piemiņas zīmi.

Par līdzdalību Atmodas procesos un darbību Saeimā publicējusi dienasgrāmatu un dokumentu apkopojumu „Annas burtnīciņas”.

Annas Seiles mājas Birzkalni atrodas Slīterē, un par savām mājām viņa saka: „Birzkalni ir kārtīga māja, kurā es dzīvoju un esmu pierakstīta. Birzkalnos bieži ciemojas mani trīs bērni ar ģimenēm, kā arī tie, kas brauc garām un zina, ka te ir manas mājas. Nekur citur nejutos tik labi kā savās mājās, un ir neizturami, ja brīvdienās jāpaliek Rīgā”.

Didriķis Vālgamā – 130

Lībiešu dzejnieks Didriķis Vālgamā (lībiešu valodā: Didrōk Vālgamō; īstajā uzvārdā Volganskis) dzimis 1884. gada 29. septembrī Košragā.

Savā laikā Didriķis Volganskis bija pazīstams kā krietns zvejnieks, labs koka amatnieks, laivu taisītājs un rosīgs lībiešu lietu patriots. Bijis labs ātrgaitas laivu meistars, laivu būvētājs. Bagātīgi dalījies amata prasmē. 1938. gadā ar D. Volganska līdzdalību Košragā uzbūvēts mols mudas (jūras mēslu) vākšanai. 1932. gadā Didriķis Volganskis organizējis ostas izbūvi Košragā.

Zinātnisko ekspedīciju laikā Košragā D. Volganskis pierakstījis visvairāk lībiešu folkloras.

Laikā no 1933. gada līdz 1938. gadam bijis Līvu savienības vecākais.

Didriķa Vālgamā rakstītā dzeja publicēta lībiešu preses izdevumos; tā apkopota arī lībiešu dzejas izlasē „Es viltīgāks par tevi, menca!” (1998). Rakstot dzejas darbus un rakstus lībiešu presē, D. Volganskis tos parakstījis ar pseidonīmu Vālgamā, kas, latviski tulkojot, nozīmē valgums.

Nozīmīgu darbu D. Volganskis veicis Lībiešu tautas nama celtniecības sagatavošanā. Tie bija ne vien raksti presē un talku organizēšana, bet arī nepieciešamo naudas līdzekļu sadabūšana, tāpēc viņš bija īpaši gandarīts, kad 1939. gada 6. augustā tautas namu atklāja un tur pulcējās Mazirbes teātra spēlētāji un kori.

Dzejnieks un lībiešu kultūras darbinieks Mūžībā aizgājis 1968. gada 12. augustā un apglabāts Pitraga kapsētā.

Informāciju apkopoja Maija Laukmane
foto no Talsu Galvenās bibliotēkas arhīva

Deju kolektīvs Spriganis atklāj latviešu tautas tradīciju un dejas spēku Horvātijā

Pastendes kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs „Spriganis” kultūras projekta ietvaros no 7. līdz 14. jūlijam devās uz folkloras festivālu „Adriatic Folk Fest” Horvātijas pilsētā Crikvenicā. Crikvenicā un Novi Vinodolski dejotāji sniedza koncertus ļoti atsaucīgajai un draudzīgajai daudz nacionālajai publikai.

Festivāls norisinājās jau trešo reizi un veidojas par stabilu tradīciju. Festivālā piedalījās pārstāvji no septiņām Eiropas valstīm, kā ietvaros notika trīs koncerti un kopīgas tikšanās ar organizatoriem un citiem dalībniekiem.

Lai piedalītos festivālā, tika sagatavota jauna un atraktīva koncertprogramma, kurā tika iekļautas etnogrāfiskās, mūsdienu autoru, kā arī jaunrades dejas.

Piedalīšanās festivālā bija neatverama iespēja deju kolektīvam un tā dalībniekiem popularizēt latviešu tautas deju tradīcijas ārpus Latvijas robežām, kā arī iepazīt un izmantot cittautu kultūrvēsturiskās tradīcijas, lai arī turpmāk „Spriganis” varētu priecēt savus skatītājus ar raitu dejas soli un radošām aktivitātēm.

Vairāku Eiropas valstu dejotājiem un festivāla apmeklētājiem tika dota iespēja iepazīt un izdejojot Latviešu etnogrāfisko deju, novērtēt latviešu nozīmīgo darbu tautas dejas saglabāšanā.

Dalībai festivālā guvām atbalstu Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā „Latvijas Valsts mežu atbalsts koru un tautas deju tradīcijas attīstībai” un Talsu novada kultūras projektu konkursā. Lielu paldies sakām arī mūsu atbalstītājiem – SIA „Wika Wood” un AS „Talsu autotransports”.

Deju kolektīvs „Spriganis” no-

dibināts 1983. gadā Pastendes kultūras namā. Kad jau ilgāku laiku vidējās paaudzes deju kolektīva dejotāji nodarbojās ar daudz vairāk kā vienkāršu kopā sanākšanu un dejušanu, 2010. gada 8. jūnijā tika reģistrēta kopā ar domubiedriem dibinātā biedrība. Biedrībā ir 37 biedri un lielākā daļa no mums deju vidējās paaudzes deju kolektīvā „Spriganis”. Deju kolektīvu jau 17 gadus vada Iveta Kālberga. Lielākā daļa no kolektīva aktivitātēm tiek īstenota sadarbībā ar Pastendes kultūras namu un Spāres tautas namu. Biedrības „Spriganis” darbības pamatā ir deju prieks, vēlme nemitīgi pilnveidoties, pozitīva attieksme pret kultūras norisēm, jaunas idejas un tradīciju nostiprināšana.

2011. gadā realizējam „Leader” projektu „Rotaļa – ceļš uz senču ozolu”, kura laikā tika īstenoti vairāki pasākumi dažādās novada vietās saistībā ar gadskārtu svētkiem. Projekta rezultātā biedrība ieguvusi arī 24 tautas tērpu komplektus un skaņu aparāturu, kas tiek izmantota biedrības pasākumos.

Dejotāji pašu rokām darina tautastērpus, un tā kolektīvis ticis pie 16 seno lībiešu tautastērpiem un pie 12 Bārtas tērpu komplektiem sevām. Tautastērpu darināšanas un valkāšanas tradīciju izpēte un

piemērošana mūsdienām ir tikai viena no kolektīva radošās darbības jomām. Mēs svinam gadskārtu svētkus, mācām latviskās tradīcijas un dejas soļus, rotaļas. Sadarbībā ar Talsu novada tūrisma informācijas centru esam izveidojuši jaunu radošās industrijas produktu – „Latviskas lūstas kopā ar deju kopu „Spriganis”, kas tika iemēģināts 1. martā Spāres muižā un tuvākajā laikā būs baudāms arī „Putnu pašvaldību” 13. salidojumā Ģibuļu pagasta Pastendē.

Pēdējo piecu gadu laikā ar koncertprogrammu kolektīvs viesojies Talsu novada sadraudzības pašvaldībās Igaunijā un Lietuvā. Mums jau vairākus gadus bija iecere piedalīties starptautiskā festivālā, lai arī citām Eiropas tautām varētu atklāt latviešu tradicionālās kultūras un tautiskās dejas spēku un latviešu radošumu. Dejotājiem ir nepieciešams iegūt jaunas zināšanas, starptautisku pieredzi un iepazīt citu tautu kultūras un dejas tradīcijas, lai varētu pilnvērtīgi un radoši turpināt strādāt tradicionālo un etnogrāfisko, kā arī jaunrades deju attīstībai. Turpinot savu stipro Ceļu uz senču ozolu, „Sprigaņa” dejotāji aicina visus sasmēties un sajūst mūsu senču gara spēku!

*Ilze Indriksone,
Biedrības „Spriganis” projekta
vadītāja*

Pievienojies kopienai „Ieaud savu stāstu!” Facebook.com

Ja esi sociālās saziņas portāla Facebook.com lietotājs, aicinām pievienoties kopienai „Ieaud savu stāstu Talsu novadā!”

Virtuālā kopiena radīta ne tikai ar mērķi popularizēt jauno Talsu novada saukli – šī ir vieta, kurā katrs Facebook.com lietotājs var dalīties ar saviem iespaidiem par mūsu novadu, ieauzot SAVU stāstu.

Dzīve mūsu novadā ir krāšņa, tāpēc kopienas sekotāji regulāri tiek informēti par nozīmīgākajiem novada pasākumiem, savukārt foto un video reportāžās no šiem pasākumiem katrs var sameklēt sevi, savus tuviniekus, draugus un paziņas.

Jau ilgu laiku spilgtākie vasaras pasākumi mūsu novadā ir Talsu pilsētas svētki, Vina svētki un Dižmāras gadatirgus – plašs atskats uz šiem svētkiem jau pieejams „Ieaud savu stāstu!” kopienā. Pirmo reizi ar lielu vērienu pil-

sētas svētki tika svinēti Valdemārpilī, tāpēc plaša fotogalerija veltīta arī šim pasākumam.

Nemanot klāt jau rudens, kad tradicionāli gaidām konkursa Talsu novada Sakoptākā pilsēta un pagasts rezultātus – par tiem pastāstīsim arī „Ieaud savu stāstu” sekotājiem.

Atceries! Tāpat kā Talsu novada svītrkodu veido dažādu krāsu un platuma svītras, tā arī novadu veido dažādi cilvēki un organizācijas – katrs ar saviem uzskatiem un vērtībām. Lai gan ikdienā tas paslīd garām un par to neaizdomājamies, viss mūsu darbs vienojas kopējā rakstā. Nav „mazu” vai „lielu” darbu – audumā vienlīdz svarīgas gan platās, gan šaurās

svītras. Ikviens dod savu artavu, lai Talsu novada kods iegūtu savu īpašo, sev vien raksturīgu svītru virknējumu.

Pievienojies kopienai un Ieaud SAVU stāstu Talsu novadā! Dalies ar foto, video vai saviem novērojumiem... Pastāsti, kas ir tas, kas mūsu novadu padara īpašu Tavā skatījumā?

www.facebook.com/ieaudsavustastu

Ivonna Vicinska

Iespēja cilvēkiem ar invaliditāti bez maksas apgūt profesiju

Cilvēkiem ar invaliditāti un prognozējamu invaliditāti par valsts budžeta līdzekļiem iespējams apgūt kādu no 15 profesionālās izglītības programmām SIVA Koledžā un Jūrmalas profesionālajā vidusskolā.

Mācoties Jūrmalas profesionālajā vidusskolā vai studējot koledžā, personām ar invaliditāti un prognozējamu invaliditāti valsts apmaksā ne tikai izglītības programmu apguvi, bet arī nodrošina speciālistu (piemēram, ārsta, psihologa, ergoterapeita u.c.) konsultācijas un nodarbības, dažādas veselību veicinošas procedūras, autovadīšanas apmācību, cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem – surdotulkošanu sadarbībā ar Latvijas Nedzirdīgo savienību, kā arī dzīvošanu dienesta viesnīcā un ēdināšanu.

Jūrmalas profesionālajā vidusskolā var iegūt šādas kvalifikācijas: datorsistēmu tehniķis, pavārs,

pavāra palīgs, rūpniecības komercdarbinieks, tirdzniecības zāles darbinieks, elektrotehnikas montētājs, montāžas darbu atslēdznieks, informācijas ievadīšanas operators, uzskaitvedis, palīgsūvējs, apdrukas tehnoloģiju speciālists, veļas mazgātājs un gludinātājs (bez izglītības ierobežojuma).

SIVA Koledžā var apgūt šādas programmas: grāmatvedība un nodokļi, mārketingu un tirdzniecība, cilvēku resursu vadība, viesnīcu servisa vadība informācijas tehnoloģijas un tulkošana – surdotulka kvalifikācijas iegūšanai.

Vairāk informācijas: www.siva.gov.lv vai pa tālr. 67811750 (profesionālās piemērotības noteikšana), 67811757 (SIVA Koledža) un 67811705 (Jūrmalas profesionālā vidusskola) vai Talsu novada sociālajā dienestā 63237378, 25410997.

Pieejams finansējums dalībai starptautiskās izstādēs, konferencēs, tirdzniecības misijās

Uzņēmuma dalība starptautiskā izstādē, konferencē un tirdzniecības misijā var palīdzēt sasniegt lieliskus rezultātus – piesaistīt jaunus klientus un sadarbības partnerus, kāpināt pārdošanas apjomus un veicināt produktu atpazīstamību, tomēr tas ir laikietilpīgs uzdevums, kas prasa lielus finansiālus ieguldījumus.

Pateicoties programmai „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingu”, ārvalstu tirgus kļuvis vēl tuvāks – Latvijas uzņēmumiem ir iespēja atgūt 50% no kopējām izmaksām par dalību starptautiskajos pasākumos. Turklāt finansējumam var pieteikt gan plānotās, gan jau realizētās aktivitātes*

Lai saņemtu bezmaksas konsultācijas par dalību programmā, kā arī sagatavotu pieteikumu finansējuma saņemšanai, aicinām Jūs sazināties ar VATP Biznesa inkubatora speciālistiem.

Par attiecināmajām izmaksām

dalībai starptautiskās izstādēs, konferencēs un tirdzniecības misijās tiek uzskatītas:

- Pasākumu organizatoru noteiktā: Dalības maksa; Reģistrācijas maksa; Maksa par informācijas izvietojumu katalogā; Nomas maksa par stenda konstrukciju un ekspozīcijas laukumu.

- Komandējuma izmaksas ne vairāk kā 3 uzņēmuma darbiniekiem: Dienas nauda; Izdevumi par viesnīcu; Ekonomiskās klases sabiedriskā transporta izmaksas.

Papildu informācija un konsultācijas: VATP Biznesa inkubators tālr. 63629661, 26220258, E-pasts: bi@vatp.lv; www.vatp.lv

*Realizētās aktivitātes var pieteikt finansējuma saņemšanai 3 mēnešu laikā pēc aktivitātes noslēgšanās.

twitter

Sekoiet Talsu novada jaunumiem arī mikroblogā twitter.com/Talsu_novads

Florbola klubs Talsi @talsifk

Ar pārliecinošu balsu pārsvaru par jauno Talsi/TRIOBET kapteini ievēlēts Andris Blumbahs!

Kurzemes NVO @KurzemesNVO

Biedrība VIRBI 11. un 25.09. Talsu pusē aicina uz radošo NEDarbnīcu ciklu “Lai ko Tu domā, domā CITĀDI!”

Sabile @Sabile_info

Sākušies ceļa rekonstrukcijas darbi starp Sabili un Kandavu

Veicinot starppaaudžu sadarbību

Talsos 15. septembrī uz trīs dienu konferenci „Starppaaudžu sadarbības veicināšana” ieradīsies viesi no astoņām valstīm – Somijas, Polijas, Vācijas, Horvātijas, Čehijas, Rumānijas, Lietuvas un Serbijas. Konference organizēta, īstenojot projektu „Building bridges between senior citizens and students in the elderly care in the EU” („Sadarbības veicināšana veco ļaužu aprūpē starp senioriem un studentiem Eiropas Savienībā”).

Konferencē viesi tiks iepazīstināti ar Talsu novadu, sociālā dienesta darbu un tā sadarbības iestādēm, savukārt pārstāvji no Talsu pensionāru biedrības un Talsu novada fonda informēs par organizāciju darbu un paveikto starppaaudžu sadarbības veicināšanā. Tāpat tiks apmeklēts Talsu novada pašvaldības pansionāts „Lauciene”, Upesgrīvas internātpamatskola, sociālā dienesta dienas centrs un Bērnu un jauniešu centrs.

Otrajā konferences dienā paredzēta vizīte Latvijas Sarkanā Krusta Sociālās aprūpes centrā „Stūrīši”. Par demogrāfiskās situācijas tendencēm, labās prakses piemēriem Latvijā un plānotajām politikas iniciatīvām stāstīs pārstāvji no Pārresoru koordinācijas centra, Labklājības ministrijas, Stradiņa universitātes Dr.habil.med. profesors Jānis Zaļkalns un 11. Saeimas deputāte, Mg.sc. soc. Inga Vanaga.

17. septembrī plkst.13.30 ikviens intere-

sents aicināts piedalīties interaktīvajā panelīdiskusijā „Paaudze paaudzei” Talsu administratīvā centra Lielajā zālē. Diskusijā piedalīsies Talsu novada domes priekšsēdētājs Aivars Lācarus, Talsu novada domes priekšsēdētāja vietniece izglītības, kultūras, sporta, sociālajos un veselības jautājumos Sandra Pētersone, Latvijas Lauksaimniecības universitātes docente Dr.oec. Anda Grīnfelde, Pensionāru biedrības valdes priekšsēdētājs Antons Kivlenieks, Talsu novada fonda valdes priekšsēdētāja Iveta Rorbaha un Talsu novada bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciāliste Ieva Čilite.

Diskusiju vadīs 11. Saeimas deputāte Inga Bite un Tulkošanas studiju fakultātes students Matīss Freimanis. Katru dienu konferences dalībniekiem paredzētas diskusijas mazākās darba grupās, lai būtu iespēja savstarpēji gūt pieredzi un uzzināt starppaaudžu iniciatīvas un labo praksi citviet.

Eva Šķubure,
Talsu novada pašvaldības
Sociālā dienesta vadītājas vietniece

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija [paziņojums] atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu

Sociālās integrācijas valsts aģentūra informē

No š.g. 22. jūlija ir stājies spēkā Ministru kabineta lēmums, ka līdzšinējais finansējums, kas bija paredzēts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai tikai personām ar funkcionāliem traucējumiem pēc darbaspējīgā vecuma, kuras strādā, tiek izlietots sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai visām sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmēju mērķa grupām rindu mazināšanai, t.i.:

- Personām ar funkcionāliem traucējumiem darbaspējīgā vecumā un personām ar

funkcionāliem traucējumiem pēc darbaspējīgā vecuma, kuras strādā;

- Politiski represētām personām (tai skaitā Nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem);

- Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietušām personām līdz 18 gadu vecumam.

Informāciju var saņemt pie Kopienas sociālās darbinieces Baibas Smilgaines pa tālr.63237678; 25410997.

Laila Pakalniņa uzņem filmu Talsu novadā

Talsu novadā augusta vidū sākās režisores Lailas Pakalniņas filmas „Ausma” uzņemšana. Tā vēstīs par dzīvi padomju laikā, kad dzīves principu vārdā pieaugušie un bērni zaudēja orientieri, kad dēls cēlas idejas vārdā nodeva savu tēvu, bet tēvs – dēlu.

Pirmā filmēšanas diena Talsu novadā bija 19. augustā. Filmā būs iespējams redzēt ne tikai zināmus Talsu novada pilsētu un pagastu skatus, piemēram, no Laucijas, Libagiem un Ģibuļiem, bet arī atpazīt procesā iesaistītos vietējos ļaudis.

Filmā „Ausma” tapšanā piedalījās arī K. Valdemāra Talsu teātra aktrise Inese Akmene. Viņa atklāja, ka jau agrāk guvusi filmēšanās pieredzi, piedaloties „Mērnieku laiku” uzņemšanā Kuldīgā. „Filmējoties tagad, bija ko atcerēties, arī gūtīes iespāidi ir ļoti labi – man patika!” pastāstīja I. Akmene, kas filmējās 19. augustā. Jau 7.00 no rīta visi aktieri satikās Talsu sporta namā, kur katram tika atrasts piemērotākais ietērpis un palīdzēts apģērbties. 10.00 visi ar autobusu aizvesti uz Laucijas pagastu, kur sā-

Albuma foto

cies darbs, kas ildzis līdz pat 20.00. „Mūsu skatu filmēja vēlā pēcpusdienā, režisore teica, kas jādara, bet labākie kadri tapa improvizējot un izmēģinot,” teica Inese, atklājot, ka filmā viņai arī iedalīts teksts.

Lailas Pakalniņas filmā „Ausma” galvenās lomas atveido Vilis Daudziņš, 11 gadus vecais Antons Grauds un Liena Šmukste. Filmēšana tiks pabeigta līdz septembra beigām, un tā notiks jebkuros laika apstākļos.

Inita Fedko

Sporta norises septembrī

Kad?	Cikos?	Kas?	Norises vieta
TALSOS UN CITVIET			
06.09.	10.00	Sezonas atklāšanas sacensības badmintonā, Talsu badmintonu sekcijai 15 gadi	Talsu 2. vsk.
06.09.	10.00	Novada meistarsacīkstes braziļu dambretē	Talsu sporta nams
08.09.	15.00	Orientēšanās sacensības „ZIG – ZAG” posms Ugāle	Ugāle
10.09.	09.00	Novada pensionāru rudens kausa izcīņas 3. posms zolitē	Talsu sporta nams
13.09.	10.00	Novada kausa izcīņa šaha ātrspēlē 1. kārtā	Talsu sporta nams
13.09.	16.00	Latvijas Republikas meistarsacīkstes futbolā 2.līga Fk Bankava – Laidze	Vaiņode
15.09.	15.00	Orientēšanās sacensības „ZIG – ZAG” posms Dundaga	Dundaga
17.09.	18.00	Pārstāvju sanāksme Talsu sporta nama kausa izcīņai basketbolā un volejbolā	Talsu sporta nams
20.09.	18.00	Republikas meistarsacīkstes florbolā Talsi/Triobet – Jelgavas novads	Talsu Valsts ģimnāzija
22.09.	15.00	Orientēšanās sacensības „ZIG – ZAG” posms Laidze	Laidze
24.09.	09.00	Novada pensionāru rudens kausa izcīņas 4. posms zolitē	Talsu sporta nams
27.09.	10.00	Talsu novada kausa izcīņas tempo šahā 1. kārtā	Talsu sporta nams
28.09.	10.00	„Talsu sporta halles” kauss telpu futbolā	Talsu sporta halle
29.09.	15.00	Orientēšanās sacensības „ZIG – ZAG” posms Kandava	Kandava
Visu mēnesi (pēc atsevišķa kalendāra)	Talsu novada čempionāts futbolā		Talsu novada stadioni
	Sporta nama kauss basketbolā vai volejbolā		Talsu sporta nams
SABILĒ			
06.09.	11.00	Strītbols	Sporta laukums
09.09.	18.00	Riteņbraukšana – uzbrauciens kalnā 500 m	Graviņa
13.09.	12.00	Riteņbraukšana ar atsevišķu startu 14,5 km, ar kopējo startu 29 km.	Abavciema apkārtnē
27.09.	11.00	Futbols. Sezonas noslēguma turnīrs	Sporta laukums
28.09.	11.00	Teniss. Atlases turnīrs jaunajiem dalībniekiem. Pure Chocolate kausa izcīņa 1. kārtā	Halle
LAUCIENĒ			
06.09.	11.00	Turnīrs pludmales futbolā	Pļavu ezera sporta bāze

Papildu informācija vai izmaiņas skatāmas [www.talsi.lv sadaļā Sports](http://www.talsi.lv/sadaļa/Sports)

Dzīvesziņas

Talsu novada Dzimtsarakstu nodaļā no 2014. gada 8. līdz 21. augustam

Reģistrēti mirušie

(atbilstoši deklarētajām dzīvesvietām):

Talsi
Zenona Pleša (1927)
Vitauts Neimanis (1928)
Aina Lubgane (1930)
Milda Lidone (1920)
Renāte Rebhūne (2004)
Alberts Rapits (1929)
Inta Meļķe (1952)

Stende
Milda Šmēdiņa (1939)
Ilga Krūze (1949)

Valdemārpils
Indra Slobodjana (1934)
Aivars Krūmiņš (1955)

Ārlavas pagasts
Imants Gulbis (1943)

Laidzes pagasts
Imants Veidemanis (1939)

Valdgales pagasts
Māriete Eizenberga (1956)

Vandzenes pagasts
Jānis Strups (1922)

Reģistrēti jaundzimušie

Kate Jansone
Esperansa Indriksone
Reinis Muraška
Artūrs Leja
Reinis Freibergs
Laura Dindendorfa
Toms Raimonds Kārklevalks

Alise Dimitrijeva
Timija Tiģere
Ksenija Laura Erdmane
Keitija Paula Šteinberga
Ance Dreiškēna
Haralds Druļkalns

Laulību noslēguši:

Ģirts Strautmanis un Sarmīte Krišmane
Edgars Pūliņš un Silvija Ēce
Edgars Bojārs un Zane Zvejniece
Jānis Šīre un Baiba Grīsone
Ints Akmeņlauks un Evija Teibe
Māris Alsbergs un Indira Neilande

Oto Ladigins un Ieva Karlštrema
Klāvs Reinfelds un Māra Bakanovska
Kristaps Priede un Dana Bušmane
Jānis Ģermanis un Marga Bišova
Jānis Toms un Nataļja Hvoraka
Rihards Bērziņš un Inese Artmane-Hartmane

Kultūras notikumi septembrī

Kad?	Cikos?	Kas?	Kur?
TALSOS			
01.09.	17.00	„Jautrā zinību diena”	Pie Talsu tautas nama
09.09.	12.00	Ceļošana pa A.L.Puškaiša skolas takām (4.-5. klašu skolēniem)	Talsu Bērnu bibliotēka
14.09.	13.00	Tēvu diena	Radošajā sētā
20.09.	15.00	Tikšanās ar mākslinieci Agniju Ģērmani	Talsu novada muzejā
28.09.	13.00	Liepājas teātra viesizrāde „Atsaldētais” <i>Biļešu cenas: 6-10 EUR</i>	Talsu tautas namā
SABILĒ			
06.09.	12.00	„Ziedu balle”, pensionāru kluba „Dālija” 10 gadu jubilejas pasākums	Sabiles kultūras namā
13.09.	17.00	Eiropas Kultūras mantojuma dienu-2014 ietvaros „Pietura Rīgas ielā”.	Rīgas ielā
STENDĒ			
8.-15.09.		Dzejas dienu pasākumi 1.-4. klašu audzēkņiem „Mana mīlmantiņa un dzeja”	Stendes bērnu bibliotēkā
19.09.	12.00-16.00	Kurzemes NVO senioru sadraudzības diena	Kultūras Krātuvē un Stendes brīvdabas estrādē
VALDEMĀRPILĪ UN ĀRLAVAS PAGASTĀ			
01.09.	14.00-24.00	„Video diskotēka”. Bērniem līdz 13.g.v. 14.00-18.00 Jauniešiem no 14.g.v. 20.00-24.00	Valdemārpils izstāžu zālē
10.09.	15.00	Dzejas dienās tikšanās ar literāti, dzejnieci Daci Sadaku	Valdemārpils izstāžu zālē
14.09.	14.00	„Tēva diena” sportiskas aktivitātes, uzdevumi	Pilsētas lielajā bērnu laukumā
ĢIBUĻU PAGASTĀ			
06.09.	10.00	„Steļu dziesma Pastendē” TLM kolektīva „Kurši” nodarbību telpas atklāšanas sarīkojums	Pastendes kultūras namā
19.09.	10.00-12.00	„Ar putnu ģerboni” 13. Latvijas „putnu pašvaldību” salidojums	Pastendes kultūras namā un pagalmā
23.09.	12.00	„Varenais kāposts” pensionāru kluba „Irbenājs” sarīkojums	Pastendes kultūras namā
LĪBAGU PAGASTĀ			
03.09.	9.00	Libagu bibliotēkas „Grāmatu draugu diena”	Libagu vecajā skolā
19.09.	14.00	Dzejas dienu pasākums „Es skaistu rozīt’ zinu...”	Libagu tautas namā
27.09.	13.00-14.00	Ludviga Adamoviča 130 gadu piemiņas pasākums „Gaismu saukt vārdā...” Dievkalpojums Piemiņas brīdis	Stendes ev.lut.baznīcā „Adamoviča” skolā
VALDGALES PAGASTĀ			
05.09.	16.00	Multifilmu pēcpusdienu. <i>Ieejas maksa: 1,00 EUR</i>	Valdgales tautas namā
12.09.	18.00	Dzejoļu lasījumi „Dzeja manā ikdienā”	
ĶŪLCIEMA PAGASTĀ			
27.09.	14.00	Dzejas pēcpusdienu kopā ar Daci Sadaku	Ķūlciena BLPC
LAIKES PAGASTĀ			
11.09.	16.00	Laidzes bibliotēka ielūdz Laidzes dzejdarus un ģitāras spēlētājus dzejas kopīgā skandēšanā!	Laidzes BLPC izstāžu zālē
14.09.	12.00	Tēvu dienas pasākums „Lepns, ka esmu tēvs”	Vecajā bērnu laukumā
VIRBU PAGASTĀ			
13.09.	12.00	Tēvu dienas pasākums - Karters Triāla skolas velo šovs, sacensības un aktivitātes ģimenēm.	Laukumā pie Virbu kultūras nama
19.09.	16.30	Pasākums bērniem „Mazās Raganiņas jautrā skola”	Virbu kultūras namā

Informāciju apkopoja Sanita Arciņevska

Kinoteātri „Auseklis”

3., 4., 5., 6., 7 un 10., 11. septembris
plkst. 18.00; 20.00

„DEVĒJS”

Drāma, fantastika, fantāzija.

Jona dzīvo nevainojamā sabiedrībā, ko neplosa kari, nesaskaņas, ciešanas, kurā nav ne prieka, ne atmiņu. Padome nolemj, ka jauneklīm jāklūst par sabiedrības atmiņu glabātāju, pārņemot tās no Devēja. Jonam atklājas patiesība par īsto pasauli un visu, kas ar to saistīts – prieku, baudu un arī sāpēm. Līdz 12 gadiem neiesakām!

12., 13., 14. un 17., 18. septembris
plkst. 16.00; 18.00

„HUMBA”

Piedzīvojumu filma, animācija, ģimenes filma. Iedomājieties zebra bara izbrīnu, kad kādā dienā piedzimst Humba - pa pusei stripainā, pa pusei balta zebra!

Kad sākas lielais sausuma periods, bara vecākie paziņo, ka pie tā vainīga ir Humba un padzen viņu. Zebra dodas meklēt savas pazudušās stripas un atgūt ģimenes un bara labvēlību. Drosmīgo zebra ceļā gaida gan jautri, gan arī bīstami piedzīvojumi.

Atzīmējot Pasaules Pašnāvību profilakses dienu, biedrība „Saulszīmes” (saulszimes.lv) aicina uz ārsta - psihiatra Gunta Kalnieša **bezmaksas lekciju 10. septembrī plkst.17.00- 18.00 „Talsu centra” (Lielā iela 2) 4. stāva zālē (Amendas zālē)**

Katru gadu Latvijā pašnāvības izdara vairāk cilvēku, nekā iet bojā kopā satiksmes negadījumos, ugunsgrēkos un noslikstot! Pēc šī rādītāja joprojām esam vienā no pirmajām vietām ES!

Izstāžu norises septembrī

Talsu novada muzejs

* Līdz 07.09. Liepājas mākslinieku Pētera Taukuļa kolāžas un Andra Dzērves koka priekšmeti

* Līdz 14.09. Ceļojošā izstāde „Baltijas ceļam – 25”

* No 10.09. Agnijas Ģērmanes glezns
* Humpilas (Somija) Mākslas asociācijas ITU (asni) darbu izstāde

* Žaņa Sūniņa glezns. Veltījums mākslinieka 110. jubilejai

* „Dziesmu svētki. 1945-1985.gads”
* „Nurmuiža laiku lokos”

Talsu tautas nams

* Līdz 15.09. „Art Group 6” Lejres (Dānijas) mākslinieku izstāde

Talsu tautas nama Radošā sēta

* Audēju kopas „Talse” darbu izstāde „Iepin krāsas atmiņās”

* Tālvaldis Šepte fotoizstāde „Safari”
* Uldis Balga fotoizstāde „No vīrieša pūra lādes” foto darbnīcā

Talsu Galvenā bibliotēka

* 10.09.-30.09. „Valodu dažādība” – 26.septembrī Eiropas Valodu diena

* „Mūsu novadniekam – skolotājam, folkloras vācējam un apkopotājam Ansim Lerham-Puškaitim – 115”

* Krievu literatūras klasiķim Mihailam Ļermontovam – 200

Talsu Bērnu bibliotēka

* 08.09.-27.09. Ceļojošā Muminu izstāde no Somijas vēstniecības

Stendes bibliotēka

* „Izdziedē sevi pats”

* 01.-15.09. „Sēņošanas prieks”

Stendes bērnu bibliotēka

* 01.-05.09. Zinību dienai veltīta grāmatu izstāde „Sāksim mācīties”

* 16.-26.09. Eiropas Valodu dienai veltīta grāmatu izstāde

* 29.09.-03.10. Izstāde „Miķeli gaidīju kā savu brāli...”

Stendes tautas namā

* TLMS „Dzīpars” darbu izstāde „Autentiskās novadu zeķes”

Abavas bibliotēka

* 01.09.-15.09. Dzejas dienas – Valgales iedzīvotāju iecienītākie dzejnieki

* 08.06.-30.09. Folkloristam A.L. Puškaitim-155

Ķūlciena bibliotēka

* Izstāde „Dzejas pasaulē”

* Bērnu zīmējumu izstāde „Rudens manā ciemā”

Laidzes bibliotēka

* Keramiķes Intas Mednieces darbu izstāde

* Fotoizstāde „Te-mēs”

Laidzes BLPC izstāžu zāle

* Ģibuļu pagasta BLPJAC Mākslas studijas pieaugušajiem radošo darbu izstāde „Noķert vasaru aiz bizes”

Nogales bibliotēka

* Izstāde „Ķirbis – dārza karalis”

* 03.-15.09. „Amerikāņu rakstniekam Džeimsam Fenimoram Kūperam-225”

* 16.-30.09. Gleznotājam Jāzepam Pigozim-80

Pastendes kultūras nama izstāžu zāle

* Mākslinieces Ievas Sergejevas eļļas glezns „Klusā daba un akti”

Spāres bibliotēka

* Līdz 09.09. Ingas Burke-Burkevicās gleznu izstāde „Ziedošā šalcošā Latvija”

* Līdz 09.09. Izstāde „Jūras putu šlakatās”. Dzeja par jūru.

* Līdz 09.09. Izstāde „Dārza darbi rudenī”

Virbu kultūras namā

* Leldes Meirānes fotoizstāde „Miglā”

Informāciju apkopoja Sanita Arciņevska

Izsakām pateicību saistībā ar AS „Dzintars” 165 gadu jubilejas pasākumu atbalstīšanu. Mums bija patīams prieks un gods dāvināt šos svētkus Talsiem. Mēs saņemām pretī daudz mīlestības un pozitīvu emociju.

AS „Dzintars”

EIROPAS KULTŪRAS MANTOJUMA DIENAS 2014

Rīgas ielas kultūrvēsturiskais tēls Latvijā

13. septembrī Sabilē
„Pietura Rīgas ielā”

- 17.00** Eiropas kultūras mantojuma dienu karoga pacelšana
- 17.15** Ekskursija bijušās konservu rūpnīcas teritorijā: sērkokciņu fabrika, vilnas fabrika, konservu rūpnīca, viesošanās “Sabiles sidra” ražotnē
- 18.15** Andra Millera koka rotaļlietu muzeja pirmās kārtas atklāšana
- 18.40** Dzīvās bildes Rīgas ielā

Pasākuma laikā būs skatāmas Sabiles fotogrāfijas un sērkokciņu kastišu etiķešu izstāde no Arnolda Dukāta privātās kolekcijas